

Европын Холбоо
санхүүжүүлэв

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

International
Labour
Organization

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН МАШИН МЕХАНИЗМИЙН ОПЕРАТОР, ЗАСВАРЧИН

ЧАДАМЖИД СУУРИЛСАН СУРГАЛТЫН ХӨТӨЛБӨР

УЛААНБААТАР ХОТ
2022 он

Энэхүү сургалтын хөтөлбөрийг Европын Холбооны санхүүжилтээр НҮБ-ын Хүнс, хөдөө аж ахуйн байгууллагын (НҮБ ХХААБ) хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсад Тогтвортой хөгжлийн зорилготой уялдсан төсвийн төлөвлөлтөөр хөдөлмөр эрхлэлтийн шинэчлэлийг дэмжих нь” төслийн дэмжлэгээр боловсруулав.

Ерөнхий зүйл:

Сургалтын хөтөлбөрийн агуулга зөвхөн зохиогчдынх бөгөөд Европын Холбоо болон НҮБ-ын ХХААБ-ын албан ёсны бодлого, байр суурийг илэрхийлээгүй болно.

Европын Холбоо
санхүүжүүлэв

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

International
Labour
Organization

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН МАШИН МЕХАНИЗМЫН ОПЕРАТОР, ЗАСВАРЧИН

ЧАДАМЖИД СУУРИЛСАН СУРГАЛТЫН ХӨТӨЛБӨР

Салбарын нэр:	Хөдөө аж ахуй
Мэргэжлийн нэр:	Хөдөө аж ахуйн машин механизмын ашиглалт, засварчин
Мэргэжлийн индекс:	АТ 7231-20
Мэргэшлийн нэр:	Хөдөө аж ахуйн машин механизмын оператор, засварчин
Мэргэшлийн түвшин:	II-III
Суралцах хугацаа:	6 сар хүртэл

БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ХЭСЭГ

“Хөдөө аж ахуйн машин механизмын оператор, засварчин” бэлтгэх мэргэшлийн сургалтын хөтөлбөрийг “Хөдөө аж ахуйн машин механизмын ашиглалт, засварчин” мэргэжлийн **АТ 7231-20** индексийн хүрээнд 2022 оны 9 сарын 05-нд Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын яамны харьяа Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сургалт, үнэлгээ, судалгааны институтийн 2022/047 дугаар бүртгэлээр сургалтад ашиглахыг зөвшөөрч баталгаажуулсан болно.

Энэхүү хөтөлбөрийг ажил олгогчдын оролцоотойгоор тодорхойлсон DACUM буюу Ажил мэргэжлийн дүн шинжилгээнд суурилан боловсруулсан болно.

Ажил мэргэжлийн дүн шинжилгээнд оролцсон ажил олгогч, экспертний төлөөллүүд:

1. Б.Эрдэнэчимэг	Бригадын дарга, засварчин Хос бэрс ХХК
2. Г.Мөнхзаяа	Бригадын дарга, засварчин Мөнх-Оргил ХХК
3. Ш.Ууганбаяр	Аж ахуйн хариуцсан засварчин Ивэн түрүү ХХК
4. Э.Өлзийбат	Инженер технологич Нордерн дейри ХХК
5. Д.Батсуурь	Инженер Нордерн дейри ХХК
6. Б.Эрдэнэ-Өлзий	ХАА-н машины багш, Зүүнхараа ПК
7. Б.Амарсанаа	Цэнэглэгч машины операторч, Special mining Service ХХК
8. Б.Базаррагчаа	Монгол улсын аварга тариаланч
9. Б.Энхболор	ХААИС-ийн сургалтын менежер
10. Д.Баатархүү	ХААИС-ийн сургалтын хөтөлбөр хариуцсан эрхлэгч
11. Т.Цэрэндулам	БЧПК-ийн Арга зүйч, механик инженер
12. Э.Амартүвшин	БЧПК-ийн захирал

Хөтөлбөр боловсруулсан багийн гишүүд:

1. Н.Чимиддорж	БЧПК-ийн сургалтын албаны менежер, тэргүүлэх
2. Г.Батням	БЧПК-ийн мэргэжлийн тэнхимийн арга зүйч, тэргүүлэх
3. Д.Бямбаа	БЧПК-ийн хөдөө аж ахуйн инженер багш
4. Т.Мөнгөншагай	БЧПК-ийн хөдөө аж ахуйн инженер багш
5. О.Болор-Эрдэнэ	БЧПК-ийн компьютерийн мэргэжлийн багш

Хянасан:

1. Б.Алтмаа	Сэргээн засалт сургалт, үйлдвэрлэлийн төвийн Мэргэжлийн боловсрол ур чадвар олгох сургуулийн захирал, МБС-ын зөвлөх, МУ-ын зөвлөх багш
2. Н.Сумьяа	МБСУМАЗТ, Хөтөлбөрийн арга зүйч

ТОВЧИЛСОН ҮГ

ГШҮ	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт
ГЦХ	Гүйцэтгэлийн цар хүрээ
МЧХ	Мэдлэг, чадвар, хандлага
МБС	Мэргэжлийн боловсрол, сургалт
МБСҮМАЗТ	Мэргэжлийн боловсрол, сургалт, үнэлгээ мэдээлэл арга зүйн төв
ПК	Политехник коллеж
ХАА	Хөдөө аж ахуй
ХАБЭА	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй
ЧН	Чадамжийн нэгж
ЧЭ	Чадамжийн элемент
ЭЗМ	Эзэмшвэл зохих мэдлэг

ЧАДАМЖИД СУУРИЛСАН СУРГАЛТЫН ХӨТӨЛБӨР ДАРААХ ХЭСГЭЭС БҮРДЭНЭ.

I ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН ЖАГСААЛТ

II ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН БҮТЭЦ

- 1) Чадамжийн нэгжийн нэр, код, тодорхойлолт, өмнө нь эзэмшсэн байвал зохих чадамжийн нэгж
- 2) Чадамжийн нэгжийн агуулгын төлөвлөлт
- 3) Гүйцэтгэлийн цар хүрээ, нөхцөл
- 4) Чадамжийн элементийн төлөвлөгөө

III СУРГАЛТ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

- 1) Суралцагч
- 2) Багш
- 3) Сургалтын орчин

IV ҮНЭЛГЭЭ

- 1) Үнэлгээний удирдамж
- 2) Үнэлгээний төлөвлөгөө

I ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН ЖАГСААЛТ

№	Чадамжийн нэгжийн жагсаалт	Чадамжийн нэгжийн код
Ерөнхий суурь чадамж		
1	Ажлын байрны харилцаа	BC100-001-01
2	Багаар ажиллах	BC100-001-02
3	Мэргэжлийн карьер хөгжлийг дэмжих нь	BC100-001-03
Мэргэжлийн суурь чадамж		
1	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлагыг хангаж ажиллах	AT 7231-20-01-201
Мэргэшүүлэх хэсэг		
1	ХАА-н машин, техникийг ажилд бэлтгэх	AT 7231-20-01-301
2	ХАА-н машин, техникийг ажиллуулах	AT 7231-20-02-301
3	Засвар, оношилгоо хийх	AT 7231-20-03-301
4	Техникт хуваарьт үйлчилгээ хийх	AT 7231-20-04-301

II ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН БҮТЭЦ

Чадамжийн нэгжийн нэр: Ажлын байрны харилцаа¹

Чадамжийн нэгжийн код: BC100-001-01

Чадамжийн нэгжийн тодорхойлолт: Энэхүү нэгж нь ажлын байранд мэдээлэл цуглуулах, тайлбарлах, дамжуулахад шаардагдах мэдлэг, ур чадвар, хандлагыг эзэмшинэ.

Өмнө нь эзэмшсэн байвал зохих чадамжийн нэгж:

Чадамжийн нэгжийн агуулгын төлөвлөлт:

№	Чадамжийн элемент	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Чадамжийн нэгжид ногдох цаг 18			
			Онол	дадлага		Чадамжийн элементэд ногдох цаг
				Сургууль дээрх	Үйлдвэрлэл дээрх	
1	Ажлын байрны мэдээллийг олж авах, дамжуулах	1.1. Асуух, сонсох, ярих чадварыг ашиглан ажлын байрны мэдээлэл олж авах дамжуулах 1.2. Биеийн хэлийг тохиромжтой үед ашиглан хамтран ажиллагсадтайгаа харилцаа холбоо тогтоох 1.3. Өөрийн санаа бодлыг тодорхой илэрхийлж, бусдын санаа бодлыг таслахгүй сонсох 1.4. Баг байгууллагын зохион байгуулсан ажил, арга хэмжээнд цаг баримталж оролцох	2	8	-	10
2	Ажлын байрны холбогдох бичиг баримт, хөдөлмөрийн нөхцөлийг мэдэх	2.1. Хөдөлмөр эрхлэх нөхцөлтэй холбоотой маягтуудыг үнэн зөв, гаргацтай бөглөх 2.2. Ажлын байрны дүрэм журам, хөдөлмөрийн нөхцөлтэй холбоотой шаардлагыг мэдэх 2.3. Ажлын явцад гарсан адлааг илрүүлж, зохих арга хэмжээг авах	2	6	-	8
	Нийт цаг		4	14	0	18
	Онол дадлагын харьцаа:		22:78			

¹ Agricultural machinery operation NC II /Participate in workplace communication, 2016

Гүйцэтгэлийн цар хүрээ, нөхцөл

Ажлын байрны аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журам:	<ul style="list-style-type: none">- Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журам- ХАБЭА-н тухай хууль- Байгууллага болон үйл ажиллагаатай холбогдох дүрэм журмыг баримтлах- Хөдөлмөрийн тухай хууль
Ажил гүйцэтгэх зааварчилгаа:	<ul style="list-style-type: none">- Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах- Биеийн хэл болон аман бус харилцааг мэдэх- Байгууллагын соёл, дүрэм журам, зааварчилгааг мөрдөх- Байгууллагын бичиг баримтын журмыг мөрдөх
Ажлын хүрээнд хамтран ажиллах хүмүүс:	<ul style="list-style-type: none">- Хамтран ажиллагсад, суралцагчид- Онол, дадлагын багш- Хамтран суралцагсад- Үйлдвэрийн ажилтан, мастер
Орчин нөхцөл:	<ul style="list-style-type: none">- Сургалтын онолын танхим- Үйлдвэрлэлийн дадлагын газар цех

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 1

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Ажлын байрны харилцаа
Чадамжийн элемент 1-ийн нэр:	Ажлын байрны мэдээллийг олж авах, дамжуулах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<p>1.1. Асуух, сонсох, ярих чадварыг ашиглан ажлын байрны мэдээлэл олж авах дамжуулах</p> <p>1.2. Биеийн хэлийг тохиромжтой үед ашиглан хамтран ажиллагсадтайгаа харилцаа холбоо тогтоох</p> <p>1.3. Өөрийн санаа бодлыг тодорхой илэрхийлж, бусдын санаа бодлыг таслахгүй сонсох</p> <p>1.4. Баг байгууллагын зохион байгуулсан ажил, арга хэмжээнд цаг баримталж оролцох</p>
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	10
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Үр дүнтэй харилцаа холбоо - Харилцааны янз бүрийн хэлбэрүүд - Бичгийн харилцаа - Харилцаа холбооны хэрэгсэл - Харилцааны саад тотгор - Аман бус харилцаа холбоо - Цагийн менежмент <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ярих, бичих, сонсох чадвар - Асуулт тавих чадвар - Хүн хоорондын харилцааны ур чадвартай - Ажлын байрны шаардлагад нийцүүлэн мэдээлэл цуглуулах - Ажлын байрны хэлний мэдлэгтэй /аман бус харилцаа/ - Ажлын байранд нийгмийн хүрээний хүмүүстэй харилцах чадвартай <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Цаг баримталдаг байх - Багаар ажиллах чадвартай байх - Хариуцлагатай байх - Идэвх санаачилгатай байх - Удирдах албан тушаалтны зааврыг сонсох - Нягт нямбай байх - Хувийн зохион байгуулалт сайтай байх
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын танхим, дадлагын газар - Тариалангийн талбай, засварын цех
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн

	<ul style="list-style-type: none"> - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Компьютер, хувилагч машин, дэлгэц, тарааж өгөх материал, цахим хичээл
Ашигласан материал:	- Agricultural machinery operation NC II /Participate in workplace communication, 2016
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 2

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Ажлын байрны харилцаа
Чадамжийн элемент 2-ын нэр:	Ажлын байрны холбогдох бичиг баримт, хөдөлмөрийн нөхцөлийг мэдэх
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<p>1.1. Хөдөлмөр эрхлэх нөхцөлтэй холбоотой маягтуудыг үнэн зөв, гаргацтай бөглөх</p> <p>1.2. Ажлын байрны дүрэм журам, хөдөлмөрийн нөхцөлтэй холбоотой шаардлагыг мэдэх</p>
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	10
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аж ахуйн нэгж болон хувь хүний ажлын хариуцлага - Ажлын байрны баримт бичгийн төрөл, маягт <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ажлын байрны шаардлагад нийцүүлэн мэдээлэл цуглуулах - Ажлын байранд нийгмийн хүрээний хүмүүстэй харилцах чадвартай - Хүн хоорондын харилцааны ур чадвартай <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Цаг баримталдаг байх - Багаар ажиллах чадвартай байх - Хариуцлагатай байх - Идэвх санаачилгатай байх - Удирдах албан тушаалтны зааврыг сонсох - Нягт нямбай байх - Хувийн зохион байгуулалт сайтай байх

Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын танхим, дадлагын газар - Тариалангийн талбай, засварын цех
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Компьютер, хувилагч машин, дэлгэц/зурагт, тарааж өгөх материал
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Agricultural machinery operation NC II /Participate in workplace communication, 2016
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

III СУРГАЛТ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

Суралцагчид тавих шаардлага:¹

- 18-нас хүрсэн байх
- Суралцагчийн хувийн бүрдүүлэх ёстой хамгаалах хэрэгсэл, багаж хэрэгсэл, ажлын болон дүрэмт хувцсыг бэлтгэсэн байх
- Бие даан идэвх санаачилгатай суралцдаг байх
- Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан, эрүүл чийрэг бие бялдартай байх
- Тоо, бичгийн болон харилцааны ур чадвар эзэмшсэн байх
- Багаар ажиллах, хамтран суралцагчидтай жендерийн хэвшмэл ойлголтоор хандахгүй байх, эсрэг хүйсийн хүнтэй харилцах хандлага эерэг байх, хүйсийн ялгаатай байдлыг харгалзах
- Хөдөлмөрийн болон хүнсний аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах болон ажлын хариуцлага, сахилга батыг мөрдөх дадал, хэвшилтэй байх

Багшид тавих шаардлага:²

- Амьдрах ухааны хичээл болон зөөлөн ур чадвар олгох чиглэлээр мэргэшсэн багш байх
- Насанд хүрэгчдийн болон чадамжид суурилсан сургалтын заах арга зүй болон үнэлгээний арга зүйг эзэмшсэн байх, багшлах эрхтэй байх
- Багшийн ёс зүйг сахин ажиллах, харилцааны өндөр соёлтой байх, бусадтай-бие биенийгээ дэмжсэн харилцаа холбоо тогтоох болон багаар ажиллах ур чадвартай байх.
- Нийгмийн түншлэл, ААНБ-тай хамтран ажиллах чадвартай, төгсөгчдийг ажлын байранд зуучлах хүсэл эрмэлзэл, санаачилгатай байх
- Жендерийн сургалтад хамрагдсан, жендерийн үндсэн ойлголт, жендерийн хэвшмэл үзэл, жендерийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлт, хяналт үнэлгээний аргачлалд суралцсан, мэдлэг ойлголттой байх

Сургалтын орчинд тавих шаардлага:³

- Байгальд ээлтэй, хүнд хор хөнөөлгүй орчин, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, түүхий эд материал
- Эмэгтэй, эрэгтэй хүний ариун цэврийн өрөө, хувцас солих өрөө тусдаа байх

1 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээлтэй болон тусгай хэрэгцээт суралцагч байвал онцлог шаардлагыг тусгах

2 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад хичээл заах бол зорилтот мэдлэг, ур чадварыг чадвар эзэмшсэн байх

3 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад сургалтыг зохион байгуулах бол зорилтот орчинг бүрдүүлсэн байх

Сургалтын тоног төхөөрөмж багаж хэрэгслийн жагсаалт

Маягт 1

№	Сургалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Техникийн үзүүлэлт, тодорхойлолт
1	Компьютер	ш	1	Стандарт шаардлага хангасан
2	Зурагт	ш	1	55-60 инч
3	Проектор	ш	1	MS506, 220V

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт

Маягт 2

№	Сургалтын хэрэглэгдэхүүний нэр	Тоо ширхэг
1	Тарааж өгөх материал	15
2	Үзүүлэн	15
3	Цахим хичээл	1

Материал түүхий эдийн жагсаалт

Маягт 3

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Нэг бүрийн үнэ	Нийт үнэ
1	Өнгийн цаас	Багц	3	2500	7500
2	Ватум цаас	ш	5	3500	17500
3	Бичгийн цаас	боодол	1	17000	17000
4	Самбарын үзэг	ш	2	3500	7000
5	Пламастр	хайрцаг	3	7500	7500
Нийт үнэ					56500

Үнэлгээний зорилго:

Чадамжийн нэгжийг эзэмшсэний дараа гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагч тус бүрийг үнэлнэ.

Үнэлгээний зохион байгуулалт:

Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөр дэх гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлно. Үнэлгээг дараах төрлөөр гүйцэтгэнэ.

- Явцын үнэлгээ
- Чадамжийн нэгжийн үнэлгээ
- Төгсөлтийн үнэлгээгээр үнэлнэ.

Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад чадамжийн элемент, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагчийн мэдлэг, ур чадварын ахиц дэвшил, хандлага төлөвшилтийн өөрчлөлтийг тохирох аргаар үнэлнэ.

Төгсөлтийн үнэлгээг хийхдээ чадамжтай (Ч), хараахан чадамж эзэмшээгүй (ХЧЭ) гэдгээр үнэлж үнэлгээний нотолгоог бүрдүүлнэ.

- Чадамжийн элементүүдийн агуулгыг нэгтгэсэн даалгаврыг боловсруулна.
- Даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний аргыг сонгоно.
- Үнэлгээний аргад тохирсон үнэлгээний хэрэгслийг боловсруулж үнэлгээг хийнэ.

Үнэлгээний орчин:

Үнэлгээний орчин, нөхцөл, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материал түүхий эд, бусад шаардлагатай туслах хэрэгслүүдийг урьдчилан бэлтгэсэн байх.

Үнэлгээний аргууд:

Үнэлгээ хийхдээ даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний тохирох аргыг сонгоно. (Хэд хэдэн аргыг сонгон ашиглаж болно)

- Бичгээр
- Амаар
- Ажиглалт
- Төсөлт ажил биечлэн гүйцэтгэх
- Судалгаа /case study/
- Мэтгэлцээн, Илтгэл
- Дүгнэн хэлэлцэх
- Хичээлийн материалын бүрэн бүтэн байдал

Үнэлгээний төлөвлөгөө

Мэргэшил: Хөдөө аж ахуйн машин механизмын оператор, засварчин	Чадамжийн нэгжийн код: ВС100-001-01
Мэргэшлийн түвшин: II	Үнэлгээний төлөвлөгөөний хувилбарын дугаар: 01
Чадамжийн нэгжийн нэр: Ажлын байрны харилцаа	

Чадамжийн элементүүд	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн нотолгоо	Үнэлгээ хийгдэх орчин	Үнэлгээний арга хэрэгсэл
ЧЭ 1: Ажлын байрны мэдээллийг олж авах, дамжуулах	ГШҮ 1.1 Асуух, сонсох, ярих чадварыг ашиглан ажлын байрны мэдээлэл олж авах дамжуулах ГШҮ 1.2 Биеийн хэлийг тохиромжтой үед ашиглан хамтран ажиллагсадтайгаа харилцаа холбоо тогтоох ГШҮ 1.3 Өөрийн санаа бодлыг тодорхой илэрхийлж, бусдын санаа бодлыг таслахгүй сонсох ГШҮ 1.4 Баг байгууллагын зохион байгуулсан ажил, арга хэмжээнд цаг баримталж оролцох	- Харилцааны үр чадвараа ашиглан мэдээллийг үр дүнтэй боловсруулсан. - Биеийн хэлийг тохиромжтой үед хэрэглэн, ажлаа үргэлжлүүлсэн - Албан болон албан бус харилцааг үр дүнтэй хэрэглэсэн - Байгууллагын цаг ашиглалтын шаардлагыг бүрэн хангасан	- Ажлын байр - Загварчилсан орчин	- Шууд ажиглалт - Аман ярилцлага - Тестийн арга
ЧЭ 2 Ажлын байрны холбогдох бичиг баримт, хөдөлмөрийн нөхцөлийг мэдэх	ГШҮ2.1 Хөдөлмөр эрхлэх нөхцөлтэй холбоотой маягтуудыг үнэн зөв, гаргацтай бөглөх ГШҮ2.2 Ажлын байрны дүрэм журам, хөдөлмөрийн нөхцөлтэй холбоотой шаардлагыг мэдэх ГШҮ2.3 Ажлын явцад гарсан алдааг илрүүлж, зохих арга хэмжээг авах	- Байгууллагын стандарт форматын дагуу бичгийн харилцааг бэлтгэсэн - Ажлын байранд холбогдох дүрэм журмыг тайлбарласан - Ажил хийгдэх үед гарсан алдаа, зөрчлийг илрүүлсэн - Холбогдох ажилтанд мэдээлсэн - Тэмдэглэл хөтөлсөн		

II ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН БҮТЭЦ

Чадамжийн нэгжийн нэр: Багаар ажиллах¹

Чадамжийн нэгжийн код: BC100-001-02

Чадамжийн нэгжийн тодорхойлолт: Энэхүү чадамжийн нэгжээр ХАА-н газар тариалангийн ажил гүйцэтгэхэд компани, бригад хамт олноор ажиллахад багийн гишүүний үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлох ур чадвар, мэдлэг, хандлагыг эзэмшинэ.

Өмнө нь эзэмшсэн байвал зохих чадамжийн нэгж:

- Ажлын байрны харилцаа

Чадамжийн нэгжийн агуулгын төлөвлөлт:

№	Чадамжийн элемент	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Чадамжийн нэгжид ногдох цаг 18			
			Онол	дадлага		Нийт цаг
				Сургууль дээрх	Үйлдвэрлэл дээрх	
1	Багийн доторх өөрийн үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлох	1.1. Багийн орчин дахь хувь хүний үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлох 1.2. Багийн бусад гишүүдийн үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлж, хүлээн зөвшөөрөх 1.3. Багийн дотор болон багийн гадна харилцааг тайлагнах	2	6	-	8
2	Багийн гишүүн болж ажиллах	2.1. Багийн үйл ажиллагаа, зорилгод өөрийн хувь нэмрээ оруулан багийн гишүүдтэй харилцах харилцааны үр дүнтэй, зохистой хэлбэрүүдийг ашиглах 2.2. Ажлын байрны нөхцөл байдалд зохицуулан хувь хүний ур чадварыг ашиглан хувь нэмрийг оруулах 2.3. Багийн гишүүдийн үүрэг, зорилго, ажлын төлөвлөгөөг боловсруулахад хувь нэмэр оруулах	4	6	-	10
	Нийт цаг		6	12	0	18
	Онол дадлагын харьцаа:		22:78			

¹ Agricultural machinery operation NC II /Participate in workplace communication, 2016

Гүйцэтгэлийн цар хүрээ, нөхцөл

Ажлын байрны аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журам:	<ul style="list-style-type: none"> - Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журам - ХАБЭА-н тухай хууль - Байгууллага болон үйл ажиллагаатай холбогдох дүрэм журмыг баримтлах - Хөдөлмөрийн тухай хууль
Ажил гүйцэтгэх зааварчилгаа:	<ul style="list-style-type: none"> - Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах - Биеийн хэл болон аман бус харилцааг мэдэх - Байгууллагын соёл, дүрэм журам, зааварчилгааг мөрдөх - Байгууллагын бичиг баримтын журмыг мөрдөх
Ажлын хүрээнд хамтран ажиллах хүмүүс:	<ul style="list-style-type: none"> - Хамтран ажиллагсад, суралцагчид - Онол, дадлагын багш - Хамтран суралцагсад - Үйлдвэрийн ажилтан, мастер
Орчин нөхцөл:	<ul style="list-style-type: none"> - Сургалтын онолын танхим - Үйлдвэрлэлийн дадлагын газар цех

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 1

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Багаар ажиллах
Чадамжийн элемент 1-ийн нэр:	Багийн доторх өөрийн үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлох
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Багийн орчин дахь хувь хүний үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлсон 1.2. Багийн бусад гишүүдийн үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлж, хүлээн зөвшөөрсөн 1.3. Багийн доторх болон багийн гаднах харилцааг тайлагнах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	10
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Багийн бүтэц - Багийн гишүүдийн үүрэг, хариуцлага - Ажлын орчинд багууд - Жендерийн тэгш байдал, эрх үүрэг <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ажлын байрны соёлд нийцүүлэн зөв харилцах - Хувь хүний үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлох - Гадаад харилцааг тодорхойлох <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Цаг баримталдаг байх - Багаар ажиллах чадвартай байх - Хариуцлагатай байх - Идэвх санаачилгатай байх - Удирдах албан тушаалтны зааврыг сонсох - Нягт нямбай байх - Хувийн зохион байгуулалт сайтай байх

Сургалт явагдах газар:	- Онолын танхим, дадлагын газар - Тариалангийн талбай, засварын цех
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	- Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	- Самбар, шохой, бичгийн хэрэгсэл, ном, гарын авлага, өнгийн цаас
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Компьютер - Хувилагч машин - Дэлгэц/зурагт - Тарааж өгөх материал - Цахим хичээл
Ашигласан материал:	- Agricultural machinery operation NC II /Participate in workplace communication, 2016
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Багаар ажиллах
Чадамжийн элемент 2-ын нэр:	Багийн гишүүн болж ажиллах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	2.1. Багийн мэдэгдэж буй үйл ажиллагаа, зорилгод хувь нэмрээ оруулдаг багийн гишүүдтэй харилцах харилцааны үр дүнтэй, зохистой хэлбэрүүд 2.2. Хувь хүний үр чадвар, үр чадвар, ажлын байрны нөхцөл байдалд тулгуурлан багийн үйл ажиллагаа, зорилтыг нөхөхөд үр дүнтэй, зохистой хувь нэмэр оруулах 2.3. Багийн үүрэг, зорилго, хувь хүний чадамжийн талаарх ойлголтод тулгуурлан багийн ажлын төлөвлөгөөг боловсруулахад хувь нэмэр оруулах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	10

<p>Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:</p>	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Харилцааны үйл явц - Бүлгийн төлөвлөлт, шийдвэр гаргах - Багийн зорилго, зорилтууд - Багаар ажиллахтай холбоотой хувь хүний чадамжийг ойлгох - Хувь хүний төрөл - Удирдагчдын үүрэг <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ажлын байрны шаардлагад нийцүүлэн мэдээлэл цуглуулах - Ажлын байранд нийгмийн хүрээний хүмүүстэй харилцах чадвартай - Бусадтай үр дүнтэй харилцах - Багийн зорилго, хүлээлтийг тодорхойлох <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Цаг баримталдаг байх - Багаар ажиллах чадвартай байх - Хариуцлагатай байх - Идэвх санаачилгатай байх - Удирдах албан тушаалтны зааврыг сонсох - Нягт нямбай байх - Хувийн зохион байгуулалт сайтай байх
<p>Сургалт явагдах газар:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын танхим, дадлагын газар - Тариалангийн талбай, засварын цех
<p>Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг
<p>Материал, түүхий эдийн жагсаалт:</p>	
<p>Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Компьютер, хувилагч машин, дэлгэц/зурагт, тарааж өгөх материал
<p>Ашигласан материал:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Agricultural machinery operation NC II /Participate in workplace communication, 2016
<p>Дүгнэлт:</p>	
<p>Санал, зөвлөмж:</p>	

III СУРГАЛТ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

Суралцагчид тавих шаардлага:¹

- 18-нас хүрсэн байх
- Суралцагчийн хувийн бүрдүүлэх ёстой хамгаалах хэрэгсэл, багаж хэрэгсэл, ажлын болон дүрэмт хувцсыг бэлтгэсэн байх
- Бие даан идэвх санаачилгатай суралцдаг байх
- Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан, эрүүл чийрэг бие бялдартай байх
- Тоо, бичгийн болон харилцааны ур чадвар эзэмшсэн байх
- Багаар ажиллах, хамтран суралцагчидтай жендерийн хэвшмэл ойлголтоор хандахгүй байх, эсрэг хүйсийн хүнтэй харилцах хандлага эерэг байх, хүйсийн ялгаатай байдлыг харгалзах
- Хөдөлмөрийн болон хүнсний аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах болон ажлын хариуцлага, сахилга батыг мөрдөх дадал, хэвшилтэй байх

Багшид тавих шаардлага:²

- Амьдрах ухааны хичээл болон зөөлөн ур чадвар олгох чиглэлээр мэргэшсэн багш байх
- Насанд хүрэгчдийн болон чадамжид суурилсан сургалтын заах арга зүй болон үнэлгээний арга зүйг эзэмшсэн байх, багшлах эрхтэй байх
- Багшийн ёс зүйг сахин ажиллах, харилцааны өндөр соёлтой байх, бусадтай-бие биенийгээ дэмжсэн харилцаа холбоо тогтоох болон багаар ажиллах ур чадвартай байх.
- Нийгмийн түншлэл, ААНБ-тай хамтран ажиллах чадвартай, төгсөгчдийг ажлын байранд зуучлах хүсэл эрмэлзэл, санаачилгатай байх
- Жендерийн сургалтад хамрагдсан, жендерийн үндсэн ойлголт, жендерийн хэвшмэл үзэл, жендерийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлт, хяналт үнэлгээний аргачлалд суралцсан, мэдлэг ойлголттой байх

Сургалтын орчинд тавих шаардлага:³

- Байгальд ээлтэй, хүнд хор хөнөөлгүй орчин, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, түүхий эд материал
- Эмэгтэй, эрэгтэй хүний ариун цэврийн өрөө, хувцас солих өрөө тусдаа байх

1 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээлтэй болон тусгай хэрэгцээт суралцагч байвал онцлог шаардлагыг тусгах

2 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад хичээл заах бол зорилтот мэдлэг, ур чадварыг чадвар эзэмшсэн байх

3 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад сургалтыг зохион байгуулах бол зорилтот орчинг бүрдүүлсэн байх

Сургалтын тоног төхөөрөмж багаж хэрэгслийн жагсаалт

Маягт 1

№	Сургалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Техникийн үзүүлэлт, тодорхойлолт
1	Компьютер	ш	1	Стандарт шаардлага хангасан, үзүүлэлт сайтай
2	Зурагт	ш	1	Стандарт шаардлага хангасан, интернет орчинд ажиллах, 55-60 инч
3	Проектор	ш	1	Стандарт шаардлага хангасан MS506, 220V

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт

Маягт 2

№	Сургалтын хэрэглэгдэхүүний нэр	Тоо ширхэг
1	Тарааж өгөх материал	15
2	Үзүүлэн	15
3	Цахим хичээл	1
4	Хулганы дэгээ /тоглоом/	7
5	Нүдний боолт, дүрснүүд	15
	Дүн	

Материал түүхий эдийн жагсаалт

Маягт 3

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Нэг бүрийн үнэ	Нийт үнэ
1	Өнгийн цаас	Багц	3	2500	7500
2	Ватум цаас	ш	5	3500	17500
3	Бичгийн цаас	боодол	1	17000	17000
4	Самбарын үзэг	ш	2	3500	7000
5	Пламастр	хайрцаг	3	7500	7500
Нийт үнэ					56500

Үнэлгээний зорилго:

Чадамжийн нэгжийг эзэмшсэний дараа гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагч тус бүрийг үнэлнэ.

Үнэлгээний зохион байгуулалт:

Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөр дэх гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлно. Үнэлгээг дараах төрлөөр гүйцэтгэнэ.

- Явцын үнэлгээ
- Чадамжийн нэгжийн үнэлгээ
- Төгсөлтийн үнэлгээгээр үнэлнэ.

Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад чадамжийн элемент, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагчийн мэдлэг, ур чадварын ахиц дэвшил, хандлага төлөвшилтийн өөрчлөлтийг тохирох аргаар үнэлнэ.

Төгсөлтийн үнэлгээг хийхдээ чадамжтай (Ч), хараахан чадамж эзэмшээгүй (ХЧЭ) гэдгээр үнэлж үнэлгээний нотолгоог бүрдүүлнэ.

- Чадамжийн элементүүдийн агуулгыг нэгтгэсэн даалгаврыг боловсруулна.
- Даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний аргыг сонгоно.
- Үнэлгээний аргад тохирсон үнэлгээний хэрэгслийг боловсруулж үнэлгээг хийнэ.

Үнэлгээний орчин:

Үнэлгээний орчин, нөхцөл, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материал түүхий эд, бусад шаардлагатай туслах хэрэгслүүдийг урьдчилан бэлтгэсэн байх.

Үнэлгээний аргууд:

Үнэлгээ хийхдээ даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний тохирох аргыг сонгоно. (Хэд хэдэн аргыг сонгон ашиглаж болно)

- Бичгээр
- Амаар
- Ажиглалт
- Төсөлт ажил биечлэн гүйцэтгэх
- Судалгаа /case study/
- Мэтгэлцээн, Илтгэл
- Дүгнэн хэлэлцэх
- Хичээлийн материалын бүрэн бүтэн байдал

Үнэлгээний төлөвлөгөө

Мэргэшил: Хөдөө аж ахуйн машин механизмын оператор, засварчин	Чадамжийн нэгжийн код: ВС100-001-02
Мэргэшлийн түвшин: II	Үнэлгээний төлөвлөгөөний хувилбарын дугаар: 01
Чадамжийн нэгжийн нэр: Багаар ажиллах	

Чадамжийн элементүүд	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн нотолгоо	Үнэлгээ хийгдэх орчин	Үнэлгээний арга хэрэгсэл
ЧЭ 1: Багийн доторх өөрийн үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлох	ГШҮ1.1. Багийн орчин дахь хувь хүний үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлох ГШҮ1.2. Багийн бусад гишүүдийн үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлж, хүлээн зөвшөөрөх 1.3. Багийн дотор болон багийн гадна харилцааг тайлагнах	- Багийн гишүүний хувьд өөрийн үүргийг тайлбарласан. - Багийн бусад гишүүдийн үүрэг хариуцлагыг зөвшөөрсөн - Багийн дотор болон гадна харилцааг тайлбарласан	- Онолын танхим, - Дадлагын танхим	- Ажиглалт - Тестийн арга
ЧЭ:2 Багийн гишүүн болж ажиллах	ГШҮ2.1 Багийн үйл ажиллагаа, зорилгод өөрийн хувь нэмрээ оруулан багийн гишүүдтэй харилцах харилцааны үр дүнтэй, зохистой хэлбэрүүдийг ашиглах ГШҮ2.2 Ажлын байрны нөхцөл байдалд зохицуулан хувь хүний үр чадварыг ашиглан хувь нэмрийг оруулах ГШҮ2.3 Багийн гишүүдийн үүрэг, зорилго, ажлын төлөвлөгөөг боловсруулахад хувь нэмэр оруулах	- Харилцааны үр дүнтэй хэлбэрүүдийг ашигласан - Хувь хүний харилцааны үр чадварыг тохиромжтой үед ашигласан - Багийн үйл ажиллагаанд тэгш хүртээмжтэй оролцсон		

II ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН БҮТЭЦ

Чадамжийн нэгжийн нэр: Мэргэжлийн карьер хөгжлийг дэмжих¹

Чадамжийн нэгжийн код: BC100-001-03

Чадамжийн нэгжийн тодорхойлолт: Энэхүү нэгж нь ажил мэргэжлийн өсөлт, дэвшлийг хөгжүүлэхэд шаардагдах мэдлэг, ур чадвар, хандлагыг эзэмшинэ.

Өмнө нь эзэмшсэн байвал зохих чадамжийн нэгж:

- Ажлын байрны харилцаа
- Багаар ажиллах

Чадамжийн нэгжийн агуулгын төлөвлөлт:

№	Чадамжийн элемент	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Чадамжийн нэгжид ногдох цаг 18			
			Онол	дадлага		Чадамжийн Элементэд ногдох цаг
				Сургууль дээрх	Үйлдвэрлэл дээрх	
1	Хувийн зорилгыг байгууллагын зорилготой уялдуулах	1.1. Мэргэжил, мэргэжил болон ажлын байранд тавигдах шаардлагыг хангах, мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэхийн тулд хувийн өсөлт, хөгжлийн төлөвлөгөөтэй байх, хэрэгжүүлэх 1.2. Байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээнд үндэслэн өөрийгөө удирдах, хөгжүүлэх явцад хүн хоорондын харилцааг баримтлах 1.3. Байгууллага болон хувийн зорилгодоо тууштай хандах нь ажил үүргээ гүйцэтгэх явцад илэрдэг гэдгийг ойлгуулах 1.4. Байгууллагын зорилго, зорилтод хүрэхийн тулд хувийн болон багийн ажиллагаагаар дэмжлэг үзүүлэх, өрсөлдөх, гүйцэтгэлээр тэргүүлэх 1.5. Ажлын тэргүүлэх чиглэлийг тогтоох, гүйцэтгэлээр тэргүүлэхийн тулд нөөцийг үр дүнтэй ашиглах 1.6. Тоног төхөөрөмж, байгууламжийн эдийн засгийн ашиглалт, засвар үйлчилгээний дадлыг тогтоосон журмын дагуу мөрдөх	2	-	2	4

¹ Agricultural machinery operation NC II /Participate in workplace communication, 2016

2	Мэргэжлийн өсөлт, хөгжлийг хангах	<p>2.1. Ажлын байран дээрээ албан тушаал ахих, сургалт, ажил мэргэжлийн боломжуудыг ажлын байрны шаардлагад үндэслэн тодорхойлж ашиглах</p> <p>2.2. Албан тушаал, ажил мэргэжил, ур чадварын ахиц дэвшлийг нотолгоо болгон харуулах, хүлээн зөвшөөрүүлэх</p> <p>2.3. Ажил мэргэжил, карьертай холбоотой нэмэлт сургалтад хамрагдах, гэрчилгээний болзлыг хангах</p>	2	-	2	4
Нийт цаг			4		4	8
Онол дадлагын харьцаа:			50:50			

Гүйцэтгэлийн цар хүрээ, нөхцөл

Ажлын байрны аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журам:	<ul style="list-style-type: none"> - Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журам - ХАБЭА-н тухай хууль - Байгууллага болон үйл ажиллагаатай холбогдох дүрэм журмыг баримтлах - Хөдөлмөрийн тухай хууль
Ажил гүйцэтгэх зааварчилгаа:	<ul style="list-style-type: none"> - Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах - Биеийн хэл болон аман бус харилцааг мэдэх - Байгууллагын соёл, дүрэм журам, зааварчилгааг мөрдөх - Байгууллагын бичиг баримтын журмыг мөрдөх
Ажлын хүрээнд хамтран ажиллах хүмүүс:	<ul style="list-style-type: none"> - Хамтран ажиллагсад, суралцагчид - Онол, дадлагын багш - Хамтран суралцагсад - Үйлдвэрийн ажилтан, мастер
Орчин нөхцөл:	<ul style="list-style-type: none"> - Сургалтын онолын танхим - Үйлдвэрлэлийн дадлагын газар цех

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 1

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Мэргэжлийн карьер хөгжлийг дэмжих
Чадамжийн элемент 1-ийн нэр:	Хувийн зорилгыг байгууллагын зорилготой уялдуулах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<p>1.1. Мэргэжил, мэргэжил болон ажлын байранд тавигдах шаардлагыг хангах, мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэхийн тулд хувийн өсөлт, хөгжлийн төлөвлөгөөтэй байх, хэрэгжүүлэх</p> <p>1.2. Байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээнд үндэслэн өөрийгөө удирдах, хөгжүүлэх явцад хүн хоорондын харилцааг баримтлах</p> <p>1.3. Байгууллага болон хувийн зорилгодоо тууштай хандах нь ажил үүргээ гүйцэтгэх явцад илэрдэг гэдгийг ойлгуулах</p> <p>1.4. Байгууллагын зорилго, зорилтод хүрэхийн тулд хувийн болон багийн ажиллагаагаар дэмжлэг үзүүлэх, өрсөлдөх, гүйцэтгэлээр тэргүүлэх</p> <p>1.5. Ажлын тэргүүлэх чиглэлийг тогтоох, гүйцэтгэлээр тэргүүлэхийн тулд нөөцийг үр дүнтэй ашиглах</p> <p>1.6. Тоног төхөөрөмж, байгууламжийн эдийн засгийн ашиглалт, засвар үйлчилгээний дадлыг тогтоосон журмын дагуу мөрдөх</p>
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	4
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ажлын үнэ цэнэ, ёс зүй (ёс зүйн дүрэм, ёс зүйн дүрэм гэх мэт) - Байгууллагын алсын хараа, эрхэм зорилго, зорилт - Компанийн үйл ажиллагаа, журам, стандартууд - Ажил дээрх үндсэн эрхүүд, түүний дотор жендерийн мэдрэмж - Хувийн эрүүл ахуйн дүрэм журам - Цаг төлөвлөлт <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хувийн ариун цэврийг зохих ёсоор дагаж мөрдөх - Харилцааны чадвар - Байгууллагын зорилго, зорилтыг ухамсарласан байх, дэмжих - Хувийн зорилго, цаг хугацааг удирдах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийгөө хөгжүүлэх хүсэл, эрмэлзэлтэй байх - Багаар ажиллах чадвартай байх - Идэвх санаачилгатай байх - Удирдах албан тушаалтны заавар, зөвлөмжийг сонсох - Хувийн болон байгууллагын зорилтод тууштай байх
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын танхим - Үйлдвэрлэлийн цех, ажлын байр

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Компьютер, хувилагч машин, дэлгэц/зурагт, тарааж өгөх материал
Ашигласан материал:	- Agricultural machinery operation NC II /Participate in workplace communication, 2016
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 2

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Мэргэжлийн карьер хөгжлийг дэмжих
Чадамжийн элемент 2-ын нэр:	Мэргэжлийн карьер өсөлт, хөгжлийг хангах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ажлын байран дээрээ албан тушаал ахих, сургалт, ажил мэргэжлийн боломжуудыг ажлын байрны шаардлагад үндэслэн тодорхойлж ашиглах 1.2. Албан тушаал, ажил мэргэжил, ур чадварын ахиц дэвшлийг нотолгоо болгон харуулах, хүлээн зөвшөөрүүлэх 1.3. Ажил мэргэжил, карьертай холбоотой нэмэлт сургалтад хамрагдах, гэрчилгээний болзлыг хангах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	4
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ажлын байрны өсөлт, хөгжлийн зураглал - Ажлын байрны шаардлага - Сургалт, ажил мэргэжлийн боломжууд - Ур чадварын нотолгоо - Үнэлгээ, гэрчилгээжүүлэлт

	<p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ажлын байрны өсөлт, хөгжлийн дагуу төлөвлөлт хийх - Ажлын байрны хөгжлийг хангах сургалтын талаарх мэдээлэл цуглуулах - Өмнөх мэдлэгийг хүлээн зөвшөөрөх үнэлгээнд хамрагдах - Үнэлгээ гэрчилгээжүүлэлтийн болзлыг хангах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийгөө хөгжүүлэх хүсэл, эрмэлзэлтэй байх - Багаар ажиллах чадвартай байх - Идэвх санаачилгатай байх - Удирдах албан тушаалтны заавар, зөвлөмжийг сонсох - Хувийн болон байгууллагын зорилтод тууштай байх
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын танхим - Үйлдвэрлэлийн цех, ажлын байр
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Компьютер, хувилагч машин, дэлгэц/зурагт, тарааж өгөх материал
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Agricultural machinery operation NC II /Participate in workplace communication, 2016
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

III СУРГАЛТ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

Суралцагчид тавих шаардлага:¹

- 18-нас хүрсэн байх
- Суралцагчийн хувийн бүрдүүлэх ёстой хамгаалах хэрэгсэл, багаж хэрэгсэл, ажлын болон дүрэмт хувцсыг бэлтгэсэн байх
- Бие даан идэвх санаачилгатай суралцдаг байх
- Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан, эрүүл чийрэг бие бялдартай байх
- Тоо, бичгийн болон харилцааны ур чадвар эзэмшсэн байх
- Багаар ажиллах, хамтран суралцагчидтай жендерийн хэвшмэл ойлголтоор хандахгүй байх, эсрэг хүйсийн хүнтэй харилцах хандлага эерэг байх, хүйсийн ялгаатай байдлыг харгалзах
- Хөдөлмөрийн болон хүнсний аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах болон ажлын хариуцлага, сахилга батыг мөрдөх дадал, хэвшилтэй байх

Багшид тавих шаардлага:²

- Амьдрах ухааны хичээл болон зөөлөн ур чадвар олгох чиглэлээр мэргэшсэн багш байх
- Насанд хүрэгчдийн болон чадамжид суурилсан сургалтын заах арга зүй болон үнэлгээний арга зүйг эзэмшсэн байх, багшлах эрхтэй байх
- Багшийн ёс зүйг сахин ажиллах, харилцааны өндөр соёлтой байх, бусадтай-бие биенийгээ дэмжсэн харилцаа холбоо тогтоох болон багаар ажиллах ур чадвартай байх
- Нийгмийн түншлэл, ААНБ-тай хамтран ажиллах чадвартай, төгсөгчдийг ажлын байранд зуучлах хүсэл эрмэлзэл, санаачилгатай байх
- Жендерийн сургалтад хамрагдсан, жендерийн үндсэн ойлголт, жендерийн хэвшмэл үзэл, жендерийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлт, хяналт үнэлгээний аргачлалд суралцсан, мэдлэг ойлголттой байх

Сургалтын орчинд тавих шаардлага:³

- Байгальд ээлтэй, хүнд хор хөнөөлгүй орчин, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, түүхий эд материал
- Эмэгтэй, эрэгтэй хүний ариун цэврийн өрөө, хувцас солих өрөө тусдаа байх

¹ Хэрэв хөгжлийн бэрхшээлтэй болон тусгай хэрэгцээт суралцагч байвал онцлог шаардлагыг тусгах

² Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад хичээл заах бол зорилтот мэдлэг, ур чадварыг чадвар эзэмшсэн байх

³ Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад сургалтыг зохион байгуулах бол зорилтот орчинг бүрдүүлсэн байх

Сургалтын тоног төхөөрөмж багаж хэрэгслийн жагсаалт

Маягт 1

№	Сургалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Техникийн үзүүлэлт, тодорхойлолт
1	Компьютер	ш	1	Стандарт шаардлага хангасан
2	Зурагт	ш	1	55-60 инч
3	Проектор	ш	1	MS506, 220V

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт

Маягт 2

№	Сургалтын хэрэглэгдэхүүний нэр	Тоо ширхэг
1	Тарааж өгөх материал	15
2	Үзүүлэн	15
3	Цахим хичээл	1

Материал түүхий эдийн жагсаалт

Маягт 3

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Нэг бүрийн үнэ	Нийт үнэ
1	Өнгийн цаас	Багц	3	2500	7500
2	Ватум цаас	ш	5	3500	17500
3	Бичгийн цаас	боодол	1	17000	17000
4	Самбарын үзэг	ш	2	3500	7000
5	Пламастр	хайрцаг	3	7500	7500
Нийт үнэ					56500

IV ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний зорилго:

Чадамжийн нэгжийг эзэмшсэний дараа гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагч тус бүрийг үнэлнэ.

Үнэлгээний зохион байгуулалт:

Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөр дэх гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлно. Үнэлгээг дараах төрлөөр гүйцэтгэнэ.

- Явцын үнэлгээ
- Чадамжийн нэгжийн үнэлгээ
- Төгсөлтийн үнэлгээгээр үнэлнэ.

Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад чадамжийн элемент, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагчийн мэдлэг, ур чадварын ахиц дэвшил, хандлага төлөвшилтийн өөрчлөлтийг тохирох аргаар үнэлнэ.

Төгсөлтийн үнэлгээг хийхдээ чадамжтай (Ч), хараахан чадамж эзэмшээгүй (ХЧЭ) гэдгээр үнэлж үнэлгээний нотолгоог бүрдүүлнэ.

- Чадамжийн элементүүдийн агуулгыг нэгтгэсэн даалгаврыг боловсруулна.
- Даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний аргыг сонгоно.
- Үнэлгээний аргад тохирсон үнэлгээний хэрэгслийг боловсруулж үнэлгээг хийнэ.

Үнэлгээний орчин:

Үнэлгээний орчин, нөхцөл, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материал түүхий эд, бусад шаардлагатай туслах хэрэгслүүдийг урьдчилан бэлтгэсэн байх.

Үнэлгээний аргууд:

Үнэлгээ хийхдээ даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний тохирох аргыг сонгоно. (Хэд хэдэн аргыг сонгон ашиглаж болно)

- Бичгээр
- Амаар
- Ажиглалт
- Төсөлт ажил биечлэн гүйцэтгэх
- Судалгаа /case study/
- Мэтгэлцээн, илтгэл
- Дүгнэн хэлэлцэх
- Хичээлийн материалын бүрэн бүтэн байдал

Үнэлгээний төлөвлөгөө

Мэргэшил: Хөдөө аж ахуйн машин механизмын оператор, засварчин	Чадамжийн нэгжийн код: ВС100-001-03
Мэргэшлийн түвшин: II	Үнэлгээний төлөвлөгөөний хувилбарын дугаар: 01
Чадамжийн нэгжийн нэр: Мэргэжлийн карьер хөгжлийг дэмжих	

Чадамжийн элементүүд	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн нотолгоо	Үнэлгээ хийгдэх орчин	Үнэлгээний арга хэрэгсэл
ЧЭ1. Хувийн зорилгыг байгууллагын зорилготой уялдуулах	<p>1.1. Мэргэжил, мэргэжил болон ажлын байранд тавигдах шаардлагыг хангах, мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэхийн тулд хувийн өсөлт, хөгжлийн төлөвлөгөөтэй байх, хэрэгжүүлэх</p> <p>1.2. Байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээнд үндэслэн өөрийгөө удирдах, хөгжүүлэх явцад хүн хоорондын харилцааг баримтлах</p> <p>1.3. Байгууллага болон хувийн зорилгодоо тууштай хандах нь ажил үүргээ гүйцэтгэх явцад илэрдэг гэдгийг ойлгуулах</p> <p>1.4. Байгууллагын зорилго, зорилтод хүрэхийн тулд хувийн болон багийн ажиллагаагаар дэмжлэг үзүүлэх, өрсөлдөх, гүйцэтгэлээр тэргүүлэх</p> <p>1.5. Ажлын тэргүүлэх чиглэлийг тогтоох, гүйцэтгэлээр тэргүүлэхийн тулд нөөцийг үр дүнтэй ашиглах</p> <p>1.6. Тоног төхөөрөмж, байгууламжийн эдийн засгийн ашиглалт, засвар үйлчилгээний дадлыг тогтоосон журмын дагуу мөрдөх</p>	<p>- Ажлын байран дээр өөрийгөө хөгжүүлэх төлөвлөгөө боловсруулсан, үндэслэлийг тайлбарласан</p> <p>- Байгууллагын зорилго, зорилтыг тайлбарласан, үүнд өөрийн хувийн зорилго хэрхэн холбоотойг уялдуулсан байх</p> <p>- Байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээнд өөрийн ажлын байр, гүйцэтгэлийн оруулах хувь нэмрийг тайлбарласан</p> <p>- Байгууллагын хөгжил хувийн манлайллыг хэрхэн хангах талаар тайлбарласан</p>	<p>- Ажлын байр</p> <p>- Загварчилсан орчин</p>	<p>- Дүрд тоглох</p> <p>- Гуравдагч этгээдийн тайлан</p> <p>- Аман ярилцлага</p> <p>- Тестийн арга</p>

<p>ЧЭ2. Мэргэжлийн өсөлт, хөгжлийг хангах</p>	<p>2.1. Ажлын байран дээрээ албан тушаал ахих, сургалт, ажил мэргэжлийн боломжуудыг ажлын байрны шаардлагад үндэслэн тодорхойлж ашиглах</p> <p>2.2. Албан тушаал, ажил мэргэжил, ур чадварын ахиц дэвшлийг ур чадварын шалгалтаар нотолгоо болгон харуулах, хүлээн зөвшөөрүүлэх</p> <p>2.3. Ажил мэргэжил, карьертай холбоотой нэмэлт сургалт, хөтөлбөрт хамрагдах, гэрчилгээний болзлыг хангах</p>	<p>- Ажлын байран дээр өөрийгөө хөгжүүлэх төлөвлөгөөнд үндэслэн сургалт, хөгжлийн талаарх мэдээлэл цуглуулсан</p> <p>- Ахиц дэвшлийн нотолгоог хэрхэн бүрдүүлэх талаар тайлбарласан</p> <p>- Мэргэшлийн шаардлагын дагуу гэрчилгээ авах дарааллыг тайлбарласан</p> <p>- Үнэлгээ, гэрчилгээжүүлэлтийн ач холбогдлыг тайлбарласан</p>	
---	---	---	--

II ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН БҮТЭЦ

Чадамжийн нэгжийн нэр: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах

Чадамжийн нэгжийн код: АТ 7231-20-01-201

Чадамжийн нэгжийн тодорхойлолт: ХАБЭА-н хууль дүрэм, журмын хүрээнд трактор, ХАА-н машины засвар үйлчилгээний ажлыг гүйцэтгэхдээ хувийн хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэх, ажлын байрны, засвар техник үйлчилгээ, задлах, угсралтын, ХАА-н машины засварын тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах мэдлэг, чадвар хандлагыг төлөвшүүлнэ

Өмнө нь эзэмшсэн байвал зохих чадамжийн нэгж:

- Ажлын байрны харилцаа
- Багаар ажиллах
- Мэргэжлийн карьер хөгжлийг дэмжих

Чадамжийн нэгжийн агуулгын төлөвлөлт:

№	Чадамжийн элемент	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Анги дүүргэлт 20-30			
			Чадамжийн нэгжид ногдох цаг 36			
			Онол	Дадлага		Чадамжийн элемент
Сургууль дээрх	Үйлдвэрлэл дээр					
1	Хувийн хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэх	1.1. Толгой, нүүр, нүд хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэх 1.2. Амьсгал сонсголын эрхтэн хамгаалах хэрэгсэл хэрэглэх 1.3. Ажлын тусгай хувцас, ажлын тусгай гутал хэрэглэх	3	3		6
2	Ажлын байрны аюулгүй байдлыг хангах	2.1. Эрсдэлийн үнэлгээ хийх 2.2. Ажлын байрны эрсдэлийг үнэлэх 2.3. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдалд нөлөөлөх хүчин зүйлийг бууруулах 2.4. Мэргэжлээс шалтгаалах өвчнөөс хамгаалах 2.5. Тэмдэг, тэмдэглэгээг хэрэглэх 2.6. Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдэхээс хамгаалах арга хэмжээ авах 2.7. Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, түүнийг унтраах арга хэмжээ авах	7	7		14

3	ХАА-н машин тракторын засвар угсралтын ажлын аюулгүй ажиллагааг хангаж ажиллах	3.1. Тракторын хөдөлгүүр задлах, угсрах аюулгүй ажиллагааг хангах 3.2. Тракторын шассиг задлах, угсрах аюулгүй ажиллагааг хангах 3.3. Тракторын техник үйлчилгээ хийх үеийн аюулгүй ажиллагааг хангах 3.4. Багаж хэрэгслийг ашиглах, ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах	4	4		8
4	ХАА-н машин тракторын засварын тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах	4.1. ХАА-н машин, тракторын өргүүр данхраадыг ажиллуулах аюулгүй ажиллагааг хангах 4.2. ХАА-н машин, тракторыг оношлох стэнд техниктэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах 4.3. Дугуйзадлахугсрахтоногтөхөөрөмжтэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах 4.4. Тракторын хөдөлгүүр, ХАА-н машин агрегатуудыг задлах угсрах тоног төхөөрөмжтэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах	4	4		8
	Нийт цаг		18	18		36
	Онол дадлагын харьцаа		50:50			

Гүйцэтгэлийн цар хүрээ, нөхцөл

Ажлын байрны аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАБЭА тухай хуулийн 3-р бүлэг 18.2 зүйлд заасан үүргийг дагаж мөрдөх - ХАА-н машин, тракторын засварчны хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага хангаж ажиллах - Байгууллага болон үйл ажиллагаатай холбогдох дүрэм журмыг баримтлах - Машин техник тоног төхөөрөмжийн аюулгүй ажиллагааны дүрэм - Оношлогдсон тээврийн хэрэгслийг засах солих эд хэсгийг гэмтээхгүй байх журам зэргийг дагаж мөрдөнө
Ажил гүйцэтгэх зааварчилгаа:	<ul style="list-style-type: none"> - Хувийн хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэх зааварчилгаа - Ажлын байрны аюулгүй байдлыг хангах зааварчилгаа - Тракторын засвар, угсралтын ажлын аюулгүй ажиллагааг хангах ажиллах зааварчилгаа - ХАА-н машины засварын тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах зааварчилгаа
Ажлын хүрээнд хамтран ажиллах хүмүүс:	<ul style="list-style-type: none"> - Сургагч багш - Мастер ээлжийн ахлагч - Хамтран суралцагсад - Засварчид - Сургалтын менежер - Арга зүйч
Орчин нөхцөл:	<ul style="list-style-type: none"> - Сургалтын танхим - Сургуулийн дадлагын газар - Засварын газар

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 1

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах
Чадамжийн элемент 1-ийн нэр:	Хөдөлмөрийн хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэх
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	1.1. Толгой, нүүр, нүд хамгаалах хэрэгслийг зааврын дагуу хэрэглэх 1.2. Амьсгал, сонсголын эрхтэн хамгаалах хэрэгсэл хэрэглэх 1.3. Ажлын тусгай хувцас, ажлын тусгай гутал хэрэглэх
Чадамжийн элементэд гоондох цаг:	6
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг</p> <ul style="list-style-type: none"> - Толгой, нүүр, нүд хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэх заавар - Амьсгал, сонсголын эрхтэн хамгаалах хэрэгсэл хэрэглэх заавар - Ажлын тусгай хувцас, ажлын тусгай гутал өмсгөж ажиллах заавар - ХАБЭА-н журамд хамтран ажиллагч эмэгтэй, эрэгтэй ажилтны хоорондын харилцааг анхаарах - Ажил гүйцэтгэх үеийн аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллахад эмэгтэй, эрэгтэй ажилтны онцлогийг харгалзах - Хөдөлмөр хамгаалах хэрэгсэл, хувийн ба тусгай хамгаалах хэрэгсэл, ажлын тусгай хувцас, гутлыг хүйсээр ялгаатай хэрэгцээнд тохирсон ялангуяа эмэгтэй хүний биеийн онцлогт тохирсон байх талаах мэдэх <p>Ур чадвар</p> <ul style="list-style-type: none"> - Толгой нүүр, нүд хамгаалах хэрэгслийг тогтмол хэрэглэх - Амьсгал сонсголын эрхтэн хамгаалах хэрэгслийг зохих журмаар нь хэрэглэх - Ажлын тусгай хувцас, ажлын тусгай гутал өмсөж хэвших, хэрэглэх <p>Хандлага</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анхаарлаа төвлөрүүлэх - Нүдлэн тогтоох - Дэс дараалал баримтлах - Ажигч гярхай нягт нямбай, цэвэрч байх - Ариг гамтай, норм нормативыг баримтлах
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Сургалтын танхим - Дадлагын газар
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Хамгаалам хэрэгсэл, ажлын дүрэмт хувцас ашиглалтын заавар - Хамгаалах хэрэгслийг ашиглах заавар - Анхан болон давтан зааварчилгааны хувцас - Ажлын дүрэмт хувцас ашиглах норм норматив

Материал түүхий эдийн жагсаалт:	- Хамгаалах хэрэгсэл, ажлын дүрэмт хувцас
Техник тоног төхөөрөмжийн жагсаалт:	
Ашигласан материал:	- ХАБЭА-н тухай хууль - Д.Готов И.Базаррагчаа "Автомашины засварчин" 2012 он Улаанбаатар хот - Н.Ганболд "Хүнд машин механизмын засварчин" 2012 он Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 2

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах
Чадамжийн элемент 2-ын нэр:	Ажлын байрны аюулгүй байдлыг хангах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	2.1. Эрсдэлийн үнэлгээ хийх 2.2. Ажлын байрны эрсдэлийг үнэлэх 2.3. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдалд нөлөөлөх хүчин зүйлийг бууруулах 2.4. Мэргэжлээс шалтгаалах өвчнөөс хамгаалах 2.5. Тэмдэг тэмдэглэгээг хэрэглэх 2.6. Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдэхээс хамгаалах арга хэмжээ авах 2.7. Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, түүнийг унтраах арга хэмжээ авах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	14
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	Мэдлэг: - Эрсдэлийн үнэлгээ хийх аргачлал - Ажлын байрны эрсдэлийг үнэлэн төлөвлөгөө боловсруулах - Хөдөлмөрийн аюулгүй байдалд нөлөөлөх хүчин зүйлийг бууруулах арга ажиллагаа - Мэргэжлээс шалтгаалах өвчин түүнээс хамгаалах арга - Аюулгүй ажиллагааны "тэмдэг, тэмдэглэгээ"-г баримтлах заавар - Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдэхээс хамгаалах арга хэмжээ - Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, түүнийг унтраах арга хэмжээ

	<ul style="list-style-type: none"> - ХАБЭА-н журамд хамтран ажиллагч эмэгтэй, эрэгтэй ажилтны хоорондын харилцааг анхаарах - Ажил гүйцэтгэх үеийн аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллахад эмэгтэй эрэгтэй ажилтны онцлогийг харгалзах - Хөдөлмөрийн хамгаалах хэрэгсэл, хувийн ба тусгай хамгаалах хэрэгсэл, ажлын тусгай хувцас, гутлыг хүйсээр ялгаатай хэрэгцээнд тохирсон, ялангуяа эмэгтэй хүний биеийн онцлогт тохирсон байх талаар мэдэх <p>Ур чадвар</p> <ul style="list-style-type: none"> - Эрсдэлийн үнэлгээ хийх ажлын байрны эрсдэлийг үнэлэх - Хөдөлмөрийн аюулгүй байдалд нөлөөлөх хүчин зүйлсийг бууруулах - Мэргэжлээс шалтгаалах өвчнөөс хамгаалах - Тэмдэг, тэмдэглэгээг хэрэглэх - Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдэхээс хамгаалах арга хэмжээ авах - Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, түүнийг унтраах арга хэмжээ авах <p>Хандлага</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анхаарлаа төвлөрүүлэх - Нүдлэн тогтоох - Дэс дараалал баримтлах - Ажигч гярхай, нягт нямбай цэвэрч байх - Аюул, ослоос урьдчилан сэргийлэх
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Сургалтын танхим - Дадлагын газар
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	- Тараах материал, шинэ мэдээлэл, видео хичээл
Материал түүхий эдийн жагсаалт:	- Аюулгүй байдлын санамж, тэмдэг, галын хор, хамгаалах хэрэгсэл
Техник тоног төхөөрөмжийн жагсаалт:	- Цахилгааны аюулаас хамгаалах хэрэгсэл, хаалт хамгаалалт, галын аюулын үед ашиглах техник хэрэгсэл, галын хор
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАБЭА-н тухай хууль - ХАА-н машин, тракторын засварын ажлын гарын авлага - Засварын тоног төхөөрөмжийг аюулгүй ажиллуулах зааварчилгаа, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтын зааварчилгаа
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөгөө:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 3

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах
Чадамжийн элемент 3-ын нэр:	ХАА-н машин механизмын засвар, угсралтын ажлын аюулгүй ажиллагааг хангах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<p>3.1. Тракторын хөдөлгүүр задлах угсрах үеийн аюулгүй ажиллагааг хангах</p> <p>3.2. Тракторын шассиг задлах, угсрах аюулгүй ажиллагааг хангах</p> <p>3.3. Тракторын техник үйлчилгээ хийх үеийн аюулгүй ажиллагааг хангах</p> <p>3.4. Багаж хэрэгслийг ашиглах, ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах</p>
Чадамжийн элементэд ноогдох цаг:	6
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тракторын хөдөлгүүр задлах, угсрах аюулгүй ажиллагааг хангах зааварчилгаа - Тракторын шасси задлах угсрах аюулгүй ажиллагааг хангах зааварчилгаа - Тракторын техник үйлчилгээ хийх үеийн аюулгүй ажиллагааг хангах зааварчилгаа - Багаж хэрэгслийг ашиглах, ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах зааварчилгаа - ХАБЭА-н журамд хамтран ажиллагч эмэгтэй эрэгтэй ажилтны хоорондын харилцааг анхаарах - Ажил гүйцэтгэх үеийн аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллахад эмэгтэй, эрэгтэй ажилтны онцлогийг харгалзах - Хөдөлмөрийн хамгаалах хэрэгсэл, хувийн ба тусгай хамгаалах хэрэгсэл, ажлын тусгай хувцас гутлыг хүйсээр ялгаатай хэрэгцээндтохирсон ялангуяа эмэгтэй хүний биеийн онцлогт тохирсон байх талаар мэдэх <p>Ур чадвар</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тракторын хөдөлгүүр задлах, угсрах аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллах - Тракторын шасси задлах, угсрах аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллах - Тракторын техник үйлчилгээ хийх үеийн аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллах - Багаж хэрэгслийг ашиглах, ажиллах аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллах <p>Хандлага</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анхаарлаа төвлөрүүлэх - Нүдлэн тогтоох - Дэс дараалал баримтлах - Ажигч гярхай, нягт нямбай цэвэрч байх - Зааварчилгааг баримтлан ажиллах

Сургалт явагдах газар:	- Сургалтын танхим - Дадлагын газар
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	- ХАА-н машин тракторын засварын дадлагын газарт байгаа сургалтын хэрэглэгдэхүүнүүдийг ашиглана
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	- Эвүүр тулаас, тавиур, тосны алчуур гэх мэт
Техник тоног төхөөрөмжийн жагсаалт:	- ХАА-н машин тракторын засварын дадлагын газар байгаа сургалтын тоног төхөөрөмжийг ашиглана
Ашигласан материал:	- ХАБЭА-н тухай хууль - Д.Готов И.Базаррагчаа "Автомашины засварчин" 2012 он Улаанбаатар хот - Н.Ганболд "Хүнд машин механизмын засварчин" 2012 он Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйг хангаж ажиллах
Чадамжийн элемент 4-ийн нэр:	ХАА-н машины засварын тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	4.1. ХАА-н машин, тракторын өргүүр, данхраадыг ажиллуулах аюулгүй ажиллагааг хангах 4.2. Тракторыг оношлох стенд техниктэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах 4.3. Дугуй задлах угсрах тоног төхөөрөмжтэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах 4.4. Тракторын хөдөлгүүр ХАА-н машин агрегатуудыг задлах угсрах тоног төхөөрөмжтэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах
Чадамжийн элементэд ноогдох цаг:	6
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	Мэдлэг - ХАА-н машин, тракторын өргүүр данхраадыг ажиллуулах аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллах арга ажиллагаа - Тракторыг оношлох стенд техниктэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллах арга ажиллагаа - Дугуй задлах угсрах тоног төхөөрөмжтэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллах арга ажиллагаа - Тракторын хөдөлгүүр ХАА-н машин агрегатуудыг задлах, угсрах тоног төхөөрөмжтэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах ажиллах арга ажиллагаа

	<ul style="list-style-type: none"> - ХАБЭА-н журамд хамтран ажиллагч эмэгтэй эрэгтэй ажилтны хоорондын харилцааг анхаарах - Ажил гүйцэтгэх үеийн аюулгүй ажиллагааг хангах ажиллахад эмэгтэй эрэгтэй ажилтны онцлогийг харгалзах - Хөдөлмөрийн хамгаалах хэрэгсэл, хувийн ба тусгай хамгаалах хэрэгсэл, ажлын тусгай хувцас, гутлыг хүйсээр ялгаатай хэрэгцээнд тохирсон ялангуяа эмэгтэй хүний биеийн онцлогт тохирсон байх талаар мэдэх <p>Ур чадвар</p> <ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машин тракторын өргүүр, данхраадыг ажиллуулах аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллах - Тракторыг оношлох стенд техниктэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллах - Дугуй задлах угсрах тоног төхөөрөмжтэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллах - Тракторын хөдөлгүүр, ХАА-н машин агрегатуудыг задлах угсрах, тоног төхөөрөмжтэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг ханган ажиллах <p>Хандлага</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анхаарлаа төвлөрүүлэх - Нүдлэн тогтоох - Дэс дараалал баримтлах - Ажигч, гярхай нягт нямбай цэвэрч бай - Засварын тоног төхөөрөмжтэй аюулгүй ажиллах зааварчилгааг баримтлах
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Сургалтын танхим - Дадлагын газар
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машин, тракторын засварын дадлагын газарт байгаа сургалтын хэрэглэгдэхүүнийг ашиглана
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машин тракторын засварын гарын авлага, техник тоног төхөөрөмжийн аюулгүй ажиллуулах зааварчилгаа - Тосны алчуур, хаалт хамгаалалт, тусгай хамгаалах хэрэгсэл
Техник тоног төхөөрөмжийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машин тракторын засварын дадлагын газарт байгаа сургалтын тоног төхөөрөмжийг ашиглана
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАБЭА-н тухай хууль - Д.Готов И.Базаррагчаа "Автомашины засварчин" 2012 он Улаанбаатар хот - Н.Ганболд "Хүнд машин механизмын засварчин" 2012 он Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал зөвлөмж:	

III СУРГАЛТ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

Суралцагчид тавих шаардлага:¹

- 18-нас хүрсэн байх
- Суралцагчийн хувийн бүрдүүлэх ёстой хамгаалах хэрэгсэл, багаж хэрэгсэл, ажлын болон дүрэмт хувцсыг бэлтгэсэн байх
- Бие даан идэвх санаачилгатай суралцдаг байх
- Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан, эрүүл чийрэг бие бялдартай байх
- Тоо, бичгийн болон харилцааны ур чадвар эзэмшсэн байх
- Багаар ажиллах, хамтран суралцагчидтай жендерийн хэвшмэл ойлголтоор хандахгүй байх, эсрэг хүйсийн хүнтэй харилцах хандлага эерэг байх, хүйсийн ялгаатай байдлыг харгалзах
- Хөдөлмөрийн болон хүнсний аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах болон ажлын хариуцлага, сахилга батыг мөрдөх дадал, хэвшилтэй байх

Багшид тавих шаардлага:²

- Хөдөө аж ахуйн машин механизмын засварын чиглэлээр 2-аас доошгүй жил ажилласан эсвэл ажлын байран дээрх сургалтад хамрагдсан байх
- Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлагыг баримталж ажилладаг байх, суралцагчдад үлгэр жишээч байх
- Хөдөө аж ахуйн машин механизм болон авто инженерийн мэргэжлээр бакалавр түүнээс зэрэгтэй байх
- Насанд хүрэгчдийн болон чадамжид суурилсан сургалтын заах арга зүй болон үнэлгээний арга зүйг эзэмшсэн байх, багшлах эрхтэй байх
- Багшийн ёс зүйг сахин ажиллах, харилцааны өндөр соёлтой байх, бусадтай-бие биенийгээ дэмжсэн харилцаа холбоо тогтоох болон багаар ажиллах ур чадвартай байх.
- Өөрийгөө хөгжүүлэх, ажлын байран дээрээ бие даан хөгжих хүсэл эрмэлзэлтэй байх,
- Нийгмийн түншлэл, ААНБ-тай хамтран ажиллах чадвартай, төгсөгчдийг ажлын байранд зуучлах хүсэл эрмэлзэл, санаачилгатай байх
- Жендерийн сургалтад хамрагдсан, жендерийн үндсэн ойлголт, жендерийн хэвшмэл үзэл, жендерийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлт, хяналт үнэлгээний аргачлалд суралцсан, мэдлэг ойлголттой байх

Сургалтын орчинд тавих шаардлага:³

- Байгальд ээлтэй, хүнд хор хөнөөлгүй орчин, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, түүхий эд материал
- Эмэгтэй, эрэгтэй хүний ариун цэврийн өрөө, хувцас солих өрөө тусдаа байх

1 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээлтэй болон тусгай хэрэгцээт суралцагч байвал онцлог шаардлагыг тусгах

2 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад хичээл заах бол зорилтот мэдлэг, ур чадварыг чадвар эзэмшсэн байх

3 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад сургалтыг зохион байгуулах бол зорилтот орчинг бүрдүүлсэн байх

Сургалтын тоног төхөөрөмж багаж хэрэгслийн жагсаалт

Маягт 1

№	Сургалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Техникийн үзүүлэлт, тодорхойлолт
1	Компьютер	ш	1	Стандарт шаардлага хангасан
2	Зурагт	ш	1	55-60 инч
3	Проектор	ш	1	MS506, 220V

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт

Маягт 2

№	Сургалтын хэрэглэгдэхүүний нэр	Тоо ширхэг
1	Тарааж өгөх материал	15
2	Үзүүлэн	15
3	Цахим хичээл	1

Материал түүхий эдийн жагсаалт

Маягт 3

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Нэг бүрийн үнэ	Нийт үнэ
1	Өнгийн цаас	Багц	3	2500	7500
2	Ватум цаас	ш	5	3500	17500
3	Бичгийн цаас	боодол	1	17000	17000
4	Самбарын үзэг	ш	2	3500	7000
5	Пламастр	хайрцаг	3	7500	7500
Нийт үнэ					56500

Үнэлгээний зорилго:

Чадамжийн нэгжийг эзэмшсэний дараа гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагч тус бүрийг үнэлнэ.

Үнэлгээний зохион байгуулалт:

Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөр дэх гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлно. Үнэлгээг дараах төрлөөр гүйцэтгэнэ.

- Явцын үнэлгээ
- Чадамжийн нэгжийн үнэлгээ
- Төгсөлтийн үнэлгээгээр үнэлнэ.

Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад чадамжийн элемент, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагчийн мэдлэг, ур чадварын ахиц дэвшил, хандлага төлөвшилтийн өөрчлөлтийг тохирох аргаар үнэлнэ.

Төгсөлтийн үнэлгээг хийхдээ чадамжтай (Ч), хараахан чадамж эзэмшээгүй (ХЧЭ) гэдгээр үнэлж үнэлгээний нотолгоог бүрдүүлнэ.

- Чадамжийн элементүүдийн агуулгыг нэгтгэсэн даалгаврыг боловсруулна.
- Даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний аргыг сонгоно.
- Үнэлгээний аргад тохирсон үнэлгээний хэрэгслийг боловсруулж үнэлгээг хийнэ.

Үнэлгээний орчин:

Үнэлгээний орчин, нөхцөл, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материал түүхий эд, бусад шаардлагатай туслах хэрэгслүүдийг урьдчилан бэлтгэсэн байх.

Үнэлгээний аргууд:

Үнэлгээ хийхдээ даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний тохирох аргыг сонгоно. (Хэд хэдэн аргыг сонгон ашиглаж болно)

- Бичгээр
- Амаар
- Ажиглалт
- Төсөлт ажил биечлэн гүйцэтгэх
- Судалгаа /case study/
- Мэтгэлцээн, Илтгэл
- Дүгнэн хэлэлцэх
- Хичээлийн материалын бүрэн бүтэн байдал

Үнэлгээний төлөвлөгөө

Мэргэшил: ХАА-н машин механизмын оператор, засварчин	Чадамжийн нэгжийн код: АТ 7231-20-01-201
Мэргэшлийн түвшин: II	Үнэлгээний төлөвлөгөөний хувилбарын дугаар: 01
Чадамжийн нэгжийн нэр: Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлагыг хангаж ажиллах	

Чадамжийн элементүүд	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн нотолгоо	Үнэлгээ хийгдэх орчин	Үнэлгээний арга хэрэгсэл
ЧЭ1. Хувийн хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэх	ГШҮ 1.1 Толгой, нүүр, нүд хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэх ГШҮ 1.2 Амьсгал, сонсголын эрхтэн хамгаалах хэрэгсэл хэрэглэх ГШҮ 1.3 Ажлын тусгай хувцас, ажлын тусгай гутал хэрэглэх	- Толгой, хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэсэн - нүүр, хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэсэн нүд хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэсэн - Амьсгал хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэсэн - Сонсголын эрхтэн хамгаалах хэрэгсэл хэрэглэсэн - Ажлын тусгай хувцас хэрэглэсэн - Ажлын тусгай гутал хэрэглэсэн	- Сургалтын танхим - Дадлагын газарт	- Аман асуулга - Бичгийн арга - Ажиглалтын арга
ЧЭ2. Ажлын байрны аюулгүй байдлыг хангах	ГШҮ 2.1 Эрсдэлийн үнэлгээ хийх ГШҮ 2.2 Ажлын байрны эрсдэлийг үнэлэх ГШҮ 2.3 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдалд нөлөөлөх хүчин зүйлсийг бууруулах ГШҮ 2.4 Мэргэжлээс шалтгаалах өвчнөөс хамгаалах ГШҮ 2.5 Тэмдэг тэмдэглэгээг Хэрэглэх ГШҮ 2.6 Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдэхээс хамгаалах арга хэмжээ авах ГШҮ 2.7 Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, түүнийг унтраах арга хэмжээ авах	- Ажлын байрны "Аюултай хэсэг"-тэй танилцсан - Эрсдэлийг тогтоож, зохих арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн - Хөдөлмөрийн аюулгүй байдалд нөлөөлөх хүчин зүйлсийг тодорхойлсон - Түүнийг бууруулах, аюулгүй ажиллагааг хангасан - Хөдөлмөрийн нөхцөлийн сөрөг хүчин зүйлсийг бууруулсан - Хөдөлмөрийн нөхцөлийг сайжруулсан - Эрүүл мэндээ хамгаалсан - Мэргэжлээс шалтгаалах өвчнөөс хамгаалах арга хэмжээг авсан - Мэргэжлээс шалтгаалах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авсан - Ажлын байранд тэмдэг тэмдэглэгээг - сонгон байрлуулсан - Ажил гүйцэтгэх явцад санамж бичиг байрлуулсан		

<p>ЧЭЗ. ХАА-н машин тракторын засвар, угсралтын ажлын аюулгүй ажиллагааг хангаж ажиллах</p>	<p>ГШҮ 3.1 Тракторын хөдөлгүүр задлах, угсрах аюулгүй ажиллагааг хангах ГШҮ 3.2 Тракторын явах анги задлах, угсрах аюулгүй ажиллагааг хангах ГШҮ 3.3 ХАА-н машин, тракторын техник үйлчилгээ хийх үеийн аюулгүй ажиллагааг хангах</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдэх аюулыг тодорхойлсон - Цахилгаан тоног төхөөрөмжид аюултай нөхцөл үүсэх шалтгааныг бууруулсан - Цахилгаан гүйдэлд нэрвэгдэхээс хамгаалах арга хэмжээ авсан - Гал, гал түймрийн аюултай эсэхийг тогтоосон, - Галунтраах арга хэмжээ авах нөхцөлийг бүрдүүлсэн - Галын аюулгүй ажиллагааг хангасан - Тракторын хөдөлгүүр задлах аюулгүй ажиллагааг хангасан - Тракторын хөдөлгүүр угсрах аюулгүй ажиллагааг хангасан - Тракторын явах анги задлах аюулгүй ажиллагааг хангасан - Тракторын шасси угсрах аюулгүй ажиллагааг хангах - Тракторын техник үйлчилгээ хийх үеийн аюулгүй ажиллагааг хангасан - ХАА-н машин, тракторын техник үйлчилгээнд ашиглах материал, багаж хэрэгслийн аюулгүй ажиллагааг хангасан 	
<p>ЧЭЗ. ХАА-н машин тракторын засварын тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах</p>	<p>ГШҮ 4.1 ХАА-н машин тракторын өргүүр, данхраадыг ажиллуулах аюулгүй ажиллагааг хангах ГШҮ 4.2 Тракторыг оношлох стэнд техниктэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах ГШҮ 4.3 Дугуй задлах угсрах тоног төхөөрөмжтэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангах</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машин тракторын өргүүр ажиллуулах аюулгүй ажиллагааг хангасан - Дамкратыг ажиллуулах аюулгүй ажиллагааг хангасан - Тракторыг оношлох стэнд техниктэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангасан - Тракторыг оношлох стэнд техникийг дараагийн ажилд бэлтгэсэн - Дугуй задлах угсрах тоног төхөөрөмжийн хэвийн ажиллагааг шалгасан - Дугуй задлах угсрах тоног төхөөрөмжтэй ажиллах аюулгүй ажиллагааг хангасан 	

II ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН БҮТЭЦ

Чадамжийн нэгжийн нэр: ХАА-н машин, техникийг ажилд бэлтгэх

Чадамжийн нэгжийн тодорхойлолт: Энэхүү чадамжийн нэгжийн хүрээнд техникийг ажилд бэлтгэх, хөдөө аж ахуйн машин техникт үзлэг шалгалт хийх, машины ажиллагааг шалгах, машиныг тракторт холбоход шаардагдах мэдлэг, ур чадвар, хандлагыг эзэмшинэ

Өмнө нь эзэмшсэн байвал зохих чадамжийн нэгж:

- Ажлын байрны харилцаа
- Багаар ажиллах
- Мэргэжлийн карьер хөгжлийг дэмжих
- ХАБЭА шаардлага хангаж ажиллах

Чадамжийн нэгжийн агуулгын төлөвлөлт

№	Чадамжийн элемент	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Анги дүүргэлт:15			
			Чадамжийн нэгжид ногдох цаг: 234			
			Онол	Дадлага		Чадамжийн элементэд ногдох цаг
Сургууль дээрх	Үйлдвэрлэл дээрх					
1	Техникийг ажилд бэлтгэх	1.1. Техникт цэвэрлэгээ хийх 1.2. Техникт үзлэг шалгалт хийх 1.3. Техникийн хөдөлгүүрийг асаах 1.4. Техникт засвар үйлчилгээ хийх	4	18	36	58
2	ХАА-н машин, техникт үзлэг, шалгалт хийх	2.1. ХАА-н машинд үзлэг шалгалт хийх 2.2. Эд ангийг цэвэрлэж шалгах 2.3. ХАА-н машиныг угааж цэвэрлэх	4	18	36	58
3	ХАА-н машины ажиллагааг шалгах, тохиргоо хийх	3.1. ХАА-н машины эд ангиудыг шалгах 3.2. ХАА-н машиныг ажиллуулах 3.3. Тохиргоо хийх 3.4. Боолт гайкийг тайлах, чангалах	4	18	36	58
4	ХАА-н машиныг тракторт холбох	4.1. Тоос шороог хийгээр үлээлгэх 4.2. Шүршигч даралттай усаар шүрших 4.3. Трактор ХАА-н машиныг угсрахад бэлтгэх 4.4. Гидрийн холболт хийх 4.5. Цахилгааны холболт хийх 4.6. Үр тарианы үрлэгчийг холбох 4.7. Төмс хүнсний ногооны үрлэгчийг холбох	6	18	36	60
Нийт цаг			18	108	108	234
Онол дадлагын харьцаа %			15:85			

Гүйцэтгэлийн цар хүрээ нөхцөл:

Ажлын байрны аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журам:	<ul style="list-style-type: none">- ХАБЭА тухай хууль, дүрэм- Хөдөлмөрийн тухай хууль- Сургуулийн дотоод дүрэм журам- Суралцагчийн дүрэм
Ажил гүйцэтгэх зааварчилгаа:	<ul style="list-style-type: none">- Ажлын байранд хийгдэх ажилбарууд өөрчлөгдөх бүрт зааварчилгаа авч байх- Ажил гүйцэтгэх үед хэрэглэх багаж ажиллах зарчим, онцлог зүйлийг тайлбарлах, биеэр үлгэрлэн үзүүлэх- Ажлын байрны эмх цэгц, эрүүл ахуйг 5S зарчим баримтлан хэвшил болгох- Цахилгаанаар ажилладаг тоног төхөөрөмж, зөөврийн болон суурин машин дээр ажиллах зааварчилгаа- Ажил гүйцэтгэх үед байнга хяналт тавих- Тоног төхөөрөмж техникийн эд ангиудыг задлах, угсрах, техникийн үйлчилгээ хийх, оношлох үед аюулгүй ажиллагааны дүрмийг мөрдөж ажиллах- Багаж хэрэгслийг ашиглах үед дагаж мөрдөх аюулгүй ажиллагааг хэвшил болгох
Ажлын хүрээнд хамтран ажиллах хүмүүс:	<ul style="list-style-type: none">- Мэргэжлийн багш нар- Инженер техникийн ажилтнууд- Үйлдвэрлэл дээрх дадлагажуулагч багш- Засварчид- Бусад туслах ажилтнууд
Орчин нөхцөл:	<ul style="list-style-type: none">- Онолын сургалт явуулах танхим- Сургуулийн сургалтын дадлагын газар- Засварын газрууд- Цех, тасаг, бригад- Тариалангийн талбай

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 1

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин, техникийг ажилд бэлтгэх
Чадамжийн элемент:	ЧЭ1. Техникийг ажилд бэлтгэх
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	1.1. Тракторт цэвэрлэгээ хийх 1.2. Тракторт үзлэг шалгалт хийх 1.3. Тракторын хөдөлгүүрийг асаах 1.4. Техникт засвар үйлчилгээ хийх
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	58
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Техникийг талбайд ажил гүйцэтгэх анхан шатны үзлэг хийх - Хөдөлгүүрийг асаах технологи дараалал - Хөдөлгүүр асахгүй байвал шалгах дараалал <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Усан бууг ажиллуулах - Компрессорыг ажиллуулах - Анжсыг ажиллуулах - Булыг ажиллуулах - Борнойг ажиллуулах - Сийрүүлүүрийг ажиллуулах - Сэндчилүүрийг ажиллуулах - Шаардагдах түлхүүр багаж хэрэгслийг сонгох, ашиглах - Тос арилгах бодисыг технологи ажиллагааны дагуу шурших <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай байх - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын танхим, дадлагын газар - Тариалангийн талбай, засварын цех

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	- Өтгөн тос, тос арчих материал, шингэн тос, цэвэрлэгээний шингэн, силикон, цавуу, зүлгүүр, сойз, цэвэрлэгээний бодис, тосны алчуур, ус
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Тискитэй ширээ, түлхүүр ком, торцов ком, алх, хасуур, компрессор, усан буу, төмөр тавцантай ширээ
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Ч.Бямбадорж, “Хөдөө аж ахуйн машины онолын үндэс” 2002 он, Улаанбаатар хот - Ч.Бямбадорж, “Газартариалангийн механикжуулалт” 2022 он, Улаанбаатар хот - “Хөдөө аж ахуйн шинэ машины хийц зохиомж тохируулга ашиглалтын заавар зөвлөмж” 2011 он, Улаанбаатар хот - Ж.Түмэн, Э.Бат-Эрдэнэ, Б.Даваажаргал Эрдэм, шинжилгээний ажилтан, Ч.Цэвэгжав докторант, “Хөдөө аж ахуйн техник технологийн шинэчлэл” 2000 он, Улаанбаатар хот - Л.Даваадорж, Б.Батдэлгэр, Д.Есөн-Эрдэнэ, “Төмс хүнсний ногоо хураах, хадгалах арга технологи, машин төхөөрөмж” 2019 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 2

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин, техникийг ажилд бэлтгэх
Чадамжийн элемент 2-ын нэр:	ХАА-н машин, техникт үзлэг шалгалт хийх
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	2.1. ХАА-н машинд үзлэг шалгалт хийх 2.2. Бүх эд ангийг цэвэрлэж шалгах 2.3. ХАА-н машиныг угааж цэвэрлэх
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	58
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины төрөл, ангилал - ХАА-н машин техникт анхан шатны дараах үзлэг үйлчилгээ хийх <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Үрлэх суулгах машин техникт тохиргоо үйлчилгээ хийх, ажиллуулах - Мөр хоорондын боловсруулалт хийх машин техникт тохиргоо үйлчилгээ хийх, ажиллуулах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Машин, техникт үзлэг хийхдээ нягт нямбай ажиллах - Үзлэг шалгалтыг цаг хугацаанд нь хийх, цаг баримтлах - Техникийн баримт бичигтэй бүрэн танилцах, танин мэдэх хүсэл тэмүүлэлтэй - Машин техникийн үзлэг, шалгалтыг хариуцлагатай хийх - Шинийг эрэлхийлдэг, идэвх санаачилгатай ажиллах
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын танхим, дадлагын газар - Тариалангийн талбай, засварын цех
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Арчих цэвэрлэх материал, өтгөн тос, бок, троссон шүүр, дэгээ

Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Түлхүүр ком, торцов ком, алх, хасуур, ивүүр, домкрат, үр тарианы үрлэгч, төмс үрлэгч, нарийн ногооны үрлэгч, сонгино үрлэгч, КОН-2,8 КОР-4,2
Ашигласан материал:	- Ч.Бямбадорж, "Хөдөө аж ахуйн машины онолын үндэс" 2002 он, Улаанбаатар хот - Ч.Бямбадорж, "Газар тариалангийн механикжуулалт" 2022 он, Улаанбаатар хот - "Хөдөө аж ахуйн шинэ машины хийц зохиомж тохируулга ашиглалтын заавар зөвлөмж" 2011 он, Улаанбаатар хот - Ж.Түмэн, Э.Бат-Эрдэнэ, Б.Даваажаргал Эрдэм, шинжилгээний ажилтан, Ч.Цэвэгжав докторант, "Хөдөө аж ахуйн техник технологийн шинэчлэл" 2000 он, Улаанбаатар хот - Л.Даваадорж, Б.Батдэлгэр, Д.Есөн-Эрдэнэ, "Төмс хүнсний ногоо хураах, хадгалах арга технологи, машин төхөөрөмж" 2019 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 3

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин, техникийг ажилд бэлтгэх
Чадамжийн элемент 3-ын нэр:	ХАА-н машины ажиллагааг шалгах, тохиргоо хийх
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	3.1. ХАА-н машины эд ангиудыг шалгах 3.2. ХАА-н машиныг ажиллуулах 3.3. Тохиргоо хийх 3.4. Боолт гайкийг тайлах, чангалах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	58
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	Мэдлэг: - Комбайны үүрэг зориулалт, ажиллах зарчим - Үндсэн эд ангиудын үүрэг, ажиллагаа - Комбайнд хийх үндсэн тохируулга Ур чадвар: - Хураах машин комбайнд тохиргоо хийх - Хураах машин комбайны гэмтлийг тодорхойлж засварлах - Гидрийн системийг гэмтлийг засварлах - Цахилгаан хэлхээний гэмтлийг тодорхойлох - Эд ангиудын эвдрэл гэмтлийг засварлах - Анжсанд тохиргоо хийх - Үрлэгчид тохиргоо үйлчилгээ хийх - Боловсруулах машинд тохиргоо хийх

	<p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - ХАА-н машины тохиргоог хийхдээ нягт нямбай ажиллах - Үзлэг шалгалтыг цаг хугацаанд нь хийх, цаг баримтлах - Техникийн баримт бичигтэй бүрэн танилцах, танин мэдэх хүсэл тэмүүлэлтэй - Машиныг шалгах, тохиргоо хийхдээ хариуцлагатай хандах, давтан шалгах - Шинийг эрэлхийлдэг, идэвх санаачилгатай ажиллах
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын танхим, дадлагын газар - Тариалангийн талбай, засварын цех
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Өтгөн тос, масло, тос арчих материал, шингэн тос, цэвэрлэгээний шингэн, силикон, цавуу, зүлгүүр, сойз
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Түлхүүр ком, торцов ком, алх, хасуур, бахь, ивүүргэ, домкрат, хөрөө, комбайн, капаталь, гидро систем, комбайны цахилгаан систем
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Ч.Бямбадорж, "Хөдөө аж ахуйн машины онолын үндэс" 2002 он, Улаанбаатар хот - Ч.Бямбадорж, "Газар тариалангийн механикжуулалт" 2022 он, Улаанбаатар хот - "Хөдөө аж ахуйн шинэ машины хийц зохиомж тохируулга ашиглалтын заавар зөвлөмж" 2011 он, Улаанбаатар хот - Ж.Түмэн, Э.Бат-Эрдэнэ, Б.Даваажаргал Эрдэм, шинжилгээний ажилтан, Ч.Цэвэгжав докторант, "Хөдөө аж ахуйн техник технологийн шинэчлэл" 2000 он, Улаанбаатар хот - Л.Даваадорж, Б.Батдэлгэр, Д.Есөн-Эрдэнэ, "Төмс хүнсний ногоо хураах, хадгалах арга технологи, машин төхөөрөмж" 2019 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 4

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин, техникийг ажилд бэлтгэх
Чадамжийн элемент 4-ийн нэр:	ХАА-н машиныг тракторт холбох
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<p>4.1. Трактор ХАА-н машиныг угсрахад бэлтгэж байрлуулах</p> <p>4.2. Гидрийн холболтууд хийх</p> <p>4.3. Цахилгааны холболт хийх</p> <p>4.4. Үр тарианы үрлэгчийг холбох</p> <p>4.5. Төмс хүнсний ногооны үрлэгчийг холбох</p>
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	60
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тракторт ХАА-н машины холбох дүүжин систем - Дүүжин системийн үзүүлэлтүүд - Үрлэх машины ерөнхий зохион байгуулалт, ажиллагаа - Нэг цант сошниктой үрлүүр <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хадлан тэжээл бэлтгэх машины технологи дарааллыг мөрдүүлэх - Дарш бэлтгэх машины эд ангийг шалгах, ажиллуулах - Хадуурын эд ангиудыг шалгах, ажиллуулах - Тармуурын эд ангиудыг шалгах, ажиллуулах - Хаман боогчийн эд ангиудыг шалгах, ажиллуулах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Цэвэрч нямбай ажиллах - Ариг гамтай хэмнэлттэй байх - Цаг баримтлах - Мэргэжилдээ сонирхолтой - Шинийг эрэлхийлдэг - Танин мэдэх хүсэл тэмүүлэлтэй - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын танхим, дадлагын газар - Тариалангийн талбай, засварын цех
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт

Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	- Өтгөн тос, масло, тос арчих, материал, шингэн тос, цэвэрлэгээний шингэн, силикон, цавуу, зүлгүүр, сойз, түлш
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Түлхүүр ком, торцов ком, алх, хасуур, төмөр тавцантай ширээ, отверка, бахь, ивүүр, хадуур, тармуур, хаман боогч, трактор, хүч сунгах гол,
Ашигласан материал:	- Ч.Бямбадорж, "Хөдөө аж ахуйн машины онолын үндэс" 2002 он, Улаанбаатар хот - Ч.Бямбадорж, "Газар тариалангийн механикжуулалт" 2022 он, Улаанбаатар хот - "Хөдөө аж ахуйн шинэ машины хийц зохиомж тохируулга ашиглалтын заавар зөвлөмж" 2011 он, Улаанбаатар хот - Ж.Түмэн, Э.Бат-Эрдэнэ, Б.Даваажаргал Эрдэм, шинжилгээний ажилтан, Ч.Цэвэгжав докторант, "Хөдөө аж ахуйн техник технологийн шинэчлэл" 2000 он, Улаанбаатар хот - Л.Даваадорж, Б.Батдэлгэр, Д.Есөн-Эрдэнэ, "Төмс хүнсний ногоо хураах, хадгалах арга технологи, машин төхөөрөмж" 2019 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

III СУРГАЛТ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

Суралцагчид тавих шаардлага:¹

- 18-нас хүрсэн байх
- Суралцагчийн хувийн бүрдүүлэх ёстой хамгаалах хэрэгсэл, багаж хэрэгсэл, ажлын болон дүрэмт хувцсыг бэлтгэсэн байх
- Бие даан идэвх санаачилгатай суралцдаг байх
- Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан, эрүүл чийрэг бие бялдартай байх
- Тоо, бичгийн болон харилцааны ур чадвар эзэмшсэн байх
- Багаар ажиллах, хамтран суралцагчидтай жендерийн хэвшмэл ойлголтоор хандахгүй байх, эсрэг хүйсийн хүнтэй харилцах хандлага эерэг байх, хүйсийн ялгаатай байдлыг харгалзах
- Хөдөлмөрийн болон хүнсний аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах болон ажлын хариуцлага, сахилга батыг мөрдөх дадал, хэвшилтэй байх

Багшид тавих шаардлага:²

- Хөдөө аж ахуйн машин механизмын засварын чиглэлээр 2-аас доошгүй жил ажилласан эсвэл ажлын байран дээрх сургалтад хамрагдсан байх
- Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлагыг баримталж ажилладаг байх, суралцагчдад үлгэр жишээч байх
- Хөдөө аж ахуйн машин механизм болон авто инженерийн мэргэжлээр бакалавр түүнээс зэрэгтэй байх
- Насанд хүрэгчдийн болон чадамжид суурилсан сургалтын заах арга зүй болон үнэлгээний арга зүйг эзэмшсэн байх, багшлах эрхтэй байх
- Багшийн ёс зүйг сахин ажиллах, харилцааны өндөр соёлтой байх, бусадтай-бие биенийгээ дэмжсэн харилцаа холбоо тогтоох болон багаар ажиллах ур чадвартай байх.
- Өөрийгөө хөгжүүлэх, ажлын байран дээрээ бие даан хөгжих хүсэл эрмэлзэлтэй байх,
- Нийгмийн түншлэл, ААНБ-тай хамтран ажиллах чадвартай, төгсөгчдийг ажлын байранд зуучлах хүсэл эрмэлзэл, санаачилгатай байх
- Жендерийн сургалтад хамрагдсан, жендерийн үндсэн ойлголт, жендерийн хэвшмэл үзэл, жендерийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлт, хяналт үнэлгээний аргачлалд суралцсан, мэдлэг ойлголттой байх

Сургалтын орчинд тавих шаардлага:³

- Байгальд ээлтэй, хүнд хор хөнөөлгүй орчин, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, түүхий эд материал
- Эмэгтэй, эрэгтэй хүний ариун цэврийн өрөө, хувцас солих өрөө тусдаа байх

1 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээлтэй болон тусгай хэрэгцээт суралцагч байвал онцлог шаардлагыг тусгах

2 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад хичээл заах бол зорилтот мэдлэг, ур чадварыг чадвар эзэмшсэн байх

3 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад сургалтыг зохион байгуулах бол зорилтот орчинг бүрдүүлсэн байх

Сургалтын тоног төхөөрөмж багаж хэрэгслийн жагсаалт:

Маягт 1

№	Сургалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Техникийн үзүүлэлт, тодорхойлолт
1	Трактор	ш	1	105hp TA1004 100
2	Хаман боогч	ш	1	1440мм, 32 шүдтэй, бүтээмж 80-240 ц/боодол
3	Анжис	ш	1	4 корпус Гидравлик эргэлттэй анжис. 1,6м. 240-280мм
4	Комбайн	ш	1	Shandong runyuan industry 6(G60)
5	Цант борной	ш	1	Ажлын өргөн 3-6м
6	Сийрүүлэгч	ш	1	КПМ-4а
7	Үрлэгч	ш	1	2,1 СЗС
8	Хадуур	ш	1	2,1м, 5-8км/цаг, 60-80мм
9	Тармуур	ш	1	Дискний тоо 8, 4,8м, ажиллах хурд 10-15км/цаг, бүтээмж 4-6га
10	Компрессор	ш	1	940л/мин
11	Түлхүүр ком	ш	15	8-24мм
12	Торцов ком	ш	15	10-32мм
13	Товуд шахагч	ш	1	800гр

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт

Маягт 2

№	Сургалтын хэрэглэгдэхүүний нэр	Тоо ширхэг
1	Компьютер	1
2	Зурагт	1
3	Проектор	1
4	Тарааж өгөх материал	15
5	Үзүүлэн	15
6	Цахим хичээл	1
7	Биет үзүүлэн	1
8	Техник ашиглалтын паспорт	1
9	Лазер заагуур	1
10	Цахилгааны уртасгагч	1
11	Үнэлгээний хуудас	15

Материал түүхий эдийн жагсаалт

Маягт 3

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Нэг бүрийн үнэ	Нийт үнэ
1	Өтгөн тос	л	4	4500	18000
2	Дизель түлш	л	20	3700	74000
Дүн					92000

IV ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний зорилго:

Чадамжийн нэгжийг эзэмшсэний дараа гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагч тус бүрийг үнэлнэ.

Үнэлгээний зохион байгуулалт:

Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөр дэх гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлно. Үнэлгээг дараах төрлөөр гүйцэтгэнэ.

- Явцын үнэлгээ
- Чадамжийн нэгжийн үнэлгээ
- Төгсөлтийн үнэлгээгээр үнэлнэ.

Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад чадамжийн элемент, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагчийн мэдлэг, ур чадварын ахиц дэвшил, хандлага төлөвшилтийн өөрчлөлтийг тохирох аргаар үнэлнэ.

Төгсөлтийн үнэлгээг хийхдээ чадамжтай (Ч), хараахан чадамж эзэмшээгүй (ХЧЭ) гэдгээр үнэлж үнэлгээний нотолгоог бүрдүүлнэ.

- Чадамжийн элементүүдийн агуулгыг нэгтгэсэн даалгаврыг боловсруулна.
- Даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний аргыг сонгоно.
- Үнэлгээний аргад тохирсон үнэлгээний хэрэгслийг боловсруулж үнэлгээг хийнэ.

Үнэлгээний орчин:

Үнэлгээний орчин, нөхцөл, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материал түүхий эд, бусад шаардлагатай туслах хэрэгслүүдийг урьдчилан бэлтгэсэн байх.

Үнэлгээний аргууд:

Үнэлгээ хийхдээ даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний тохирох аргыг сонгоно. (Хэд хэдэн аргыг сонгон ашиглаж болно)

- Бичгээр
- Амаар
- Ажиглалт
- Төсөлт ажил биечлэн гүйцэтгэх
- Судалгаа /case study/
- Мэтгэлцээн, илтгэл
- Дүгнэн хэлэлцэх
- Хичээлийн материалын бүрэн бүтэн байдал

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Мэргэшил: Хөдөө аж ахуйн машин механизмын операторч, засварчин	Чадамжийн нэгжийн код: АТ 7231-20-01-301
Мэргэшлийн түвшин: II	Үнэлгээний төлөвлөгөөний хувилбарын дугаар: 01
Чадамжийн нэгжийн нэр: ХАА-н машин, техникийг ажилд бэлтгэх	

Чадамжийн элементийн нэр	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн нотолгоо	Үнэлгээ хийгдэх орчин	Үнэлгээний арга, хэрэгсэл
ЧЭ1. Техникийг ажилд бэлтгэх	1.1. Техникт цэвэрлэгээ хийх 1.2. Техникт үзлэг шалгалт хийх 1.3. Техникийн хөдөлгүүрийг асаах 1.4. Техникт засвар үйлчилгээ хийх	<ul style="list-style-type: none"> - Компрессорыг ажиллуулсан - Анжсыг ажиллуулсан - Борнойг ажиллуулсан - Булыг ажиллуулсан - Сийрүүлүүрийг ажиллуулсан 	<ul style="list-style-type: none"> - Онол болон дадлагын газар 	<ul style="list-style-type: none"> - Тест - Асуулт хариулт - Шууд ажиглалт
ЧЭ2. ХАА-н машин, техникт үзлэг, шалгалт хийх	2.1. ХАА-н машинд үзлэг шалгалт хийх 2.2. Бүх эд ангийг цэвэрлэж шалгах 2.3. ХАА-н машиныг угааж цэвэрлэх	<ul style="list-style-type: none"> - Үрлэгчийг ажилд бэлтгэсэн - Үрлэгчид үйлчилгээ хийсэн - Үрлэгчийг тохируулсан - Үрлэгчийн ажиллагааг шалгасан - Сийрүүлүүрийг ажилд бэлтгэсэн - Сийрүүлүүрийн үйлчилгээг хийсэн - Сийрүүлүүрийг тохируулсан - Сийрүүлүүрийн ажиллагааг шалгасан 		
ЧЭ3. ХАА-н машины ажиллагааг шалгах, тохиргоо хийх	3.1. ХАА-н машины эд ангиудыг шалгах 3.2. ХАА-н машиныг ажиллуулах 3.3. Тохиргоо хийх 3.4. Боолт гайкийг тайлах, чангалах	<ul style="list-style-type: none"> - Мотовилын тохиргоог хийсэн - Хадах аппаратын тохиргоог хийсэн - Хэрээн хошуу сегментийн тохиргоог хийсэн - Шатуны тохиргоог хийсэн - Дээд шигшүүрийн тохиргоог хийсэн - Доод шигшүүрийн тохиргоог хийсэн - Цайруулах аппаратын тохиргоо хийсэн - Цэвэрлэх ангийн тохиргоо хийсэн 		

<p>ЦЭ4. ХАА-н машиныг тракторт холбох</p>	<p>4.1. Трактор ХАА-н машиныг угсрахад бэлтгэж байрлуулах</p> <p>4.2. Гидрийн холболтууд хийх</p> <p>4.3. Цахилгааны холболт хийх</p> <p>4.4. Үр тарианы үрлэгчийг холбох</p> <p>4.5. Төмс хүнсний ногооны үрлэгчийг холбох</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Тракторт хадуурыг холбосон - Хадуурын эд ангийг задлах угсарсан - Хадуурын эд ангийн гэмтлийг тодорхойлж засварлах сольсон - Тармуурын гэмтэл эвдрэлийг тодорхойлж оношилсон - Хаман боогчид тохиргоо хийсэн - Хаман боогчийг ажиллуулсан - Хаман боогчийн эд ангийн эвдрэл гэмтлийг тодорхойлж засварласан 		
---	---	---	--	--

II ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН БҮТЭЦ

Чадамжийн нэгжийн нэр: ХАА-н машин, техникийг ажиллуулах

Чадамжийн нэгжийн тодорхойлолт: Энэхүү чадамжийн нэгжийн хүрээнд ХАА-н машин техникийг ажиллуулах, механизмын хэвийн ажиллагааг шалгах, агротехникийн шаардлага, зааварчилгааг мөрдөх, ХАА-н машинаар ажил гүйцэтгэх, техникийг зогсоолд тавих, машин техникийг хадгалахад шаардагдах мэдлэг, чадвар хандлагыг эзэмшүүлнэ.

Өмнө нь эзэмшсэн байвал зохих чадамжийн нэгж:

- Ажлын байрны харилцаа
- Багаар ажиллах
- Мэргэжлийн карьер хөгжлийг дэмжих
- ХАБЭА шаардлага хангаж ажиллах
- ХАА-н машин, техникийг ажилд бэлтгэх

Чадамжийн нэгжийн агуулгын төлөвлөлт:

№	Чадамжийн элемент	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Анги дүүргэлт: 15			
			Чадамжийн нэгжид ногдох цаг: 156			
			Онол	Дадлага		Чадамжийн элементэд ногдох цаг
Сургууль дээрх	Үйлдвэрлэл дээрх					
1	Техникийн хэвийн ажиллагааг шалгах	1.1. Хянах самбарын хэмжигдэхүүнийг шалгах 1.2. Нэмэлт төхөөрөмжийн холболтыг шалгах 1.3. Гидрийн хөшүүргийн хэвийн ажиллагааг шалгах 1.4. Хөдлөх дохионы ажиллагааг шалгах 1.5. Техникийг байрлуулах	2	12	12	26
2	Талбайд техникээр ажил гүйцэтгэх	3.1. Ажлын зааварчилгаа авах 3.2. Машин техникийг асаах 3.3. Талбайд очиж шаардлагатай техникийг бэлтгэх 3.4. Техникт тохиргоо хийх 3.5. Ажлын гүйцэтгэлийг хянаж үзэх	4	24	24	52

3	Техникийг зогсоолд байрлуулах	4.1. Зогсоолынаюулгүй байдлыг шалгах 4.2. Зогсоолд байрлуулах 4.3. Дүүжин эд анги, байрлуулах 4.4. Цахилгаан болон гидро ажиллагааг унтраах 4.5. Гар тоормосыг татах 4.6. Унтраах 4.7. Түгжих	2	12	12	26
4	ХАА-н машин, техникийг хадгалах	5.1. Тосолгоо, үйлчилгээ хийх 5.2. Дугуйнд ивүүр хийж хийг суллах 5.3. Аккумуляторын батарейг салгах 5.4. Ремен гинжийг элэгдлээс хамгаалах	2	12	12	26
Нийт цаг			12	72	72	156
Онол дадлагын харьцаа			15:85			

Гүйцэтгэлийн цар хүрээ нөхцөл:

Ажлын байрны аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журам:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАБЭА тухай хууль, дүрэм - Хөдөлмөрийн тухай хууль - Сургуулийн дотоод дүрэм журам - Суралцагчийн дүрэм
Ажил гүйцэтгэх зааварчилгаа:	<ul style="list-style-type: none"> - Ажлын байранд хийгдэх ажилбарууд өөрчлөгдөх бүрт зааварчилгаа авч байх - Ажил гүйцэтгэх үед хэрэглэх багаж ажиллах зарчим, онцлог зүйлийг тайлбарлах, биеэр үлгэрлэн үзүүлэх - Ажлын байрны эмх цэгц, эрүүл ахуйг 5S зарчим баримтлан хэвшил болгох - Цахилгаанаар ажилладаг тоног төхөөрөмж, зөөврийн болон суурин машин дээр ажиллах зааварчилгаа - Ажил гүйцэтгэх үед байнга хяналт тавих - Тоног төхөөрөмж техникийн эд ангиудыг задлах, угсрах, техникийн үйлчилгээ хийх, оношлох үед аюулгүй ажиллагааны дүрмийг мөрдөж ажиллах - Багаж хэрэгслийг ашиглах үед дагаж мөрдөх аюулгүй ажиллагааг хэвшил болгох
Ажлын хүрээнд хамтран ажиллах хүмүүс:	<ul style="list-style-type: none"> - Мэргэжлийн багш нар - Инженер техникийн ажилтнууд - Үйлдвэрлэл дээрх дадлагажуулагч багш - Засварчид - Бусад туслах ажилтнууд
Орчин нөхцөл:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын сургалт явуулах танхим - Сургуулийн сургалтын дадлагын газар - Засварын газрууд - Цех, тасаг, бригад - Тариалангийн талбай

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 1

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин, техникийг ажиллуулах
Чадамжийн элемент 1-ийн нэр:	Механизмын хэвийн ажиллагааг шалгах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Хянах самбараас тосны даралт, шингэний даралт, моторын эргэлтийг шалгах 1.2. Нэмэлт төхөөрөмжийн холболтыг шалгах 1.3. Гидрийн хөшүүрэг ажиллуулж хэвийн ажиллаж байгааг шалгах 1.4. Хөдлөх дохио, анхааруулга өгч хөдлөн явах ажиллагааг шалгана. 1.5. Буцааж байранд тавих
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	26
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Механизмын хэвийн ажиллагаа - Хянах самбараас тосны даралт, хөргөх шингэний даралтын хэрхэн шалгах - Хянах самбар дээрх анхааруулах гэрлүүд - Тракторын нэмэлт төхөөрөмж, гидро хөшүүргийн холболт <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Механизмыг асаах - Механизмын хэвийн ажиллагааг шалгах - Механизмын нэмэлт төхөөрөмж, гидрийн холболтыг холбох - Механизмыг дуут дохио анхааруулах дохио өгч ажиллуулах - Механизмыг унтрааж байранд нь тавих <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Цэвэрч нямбай ажиллах - Ариг гамтай хэмнэлттэй байх - Цаг баримтлах - Мэргэжилдээ сонирхолтой - Шинийг эрэлхийлдэг - Танин мэдэх хүсэл тэмүүлэлтэй - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын танхим, дадлагын газар - Тариалангийн талбай, засварын цех
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан

	<ul style="list-style-type: none"> - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Цэвэрлэгээний материал - Ажлын хувцас
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Трактор, түлхүүр ком, торцов ком
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав "Трактор автомашины хөдөлгүүр", 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж "Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах", 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд "Хүнд машин механизмын засварчин", 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр "Трактор автомашины шасси", 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 2

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин, техникийг ажиллуулах
Чадамжийн элемент 2-ын нэр:	Талбайд техникээр ажил гүйцэтгэх
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<ol style="list-style-type: none"> 2.1. Удирдах ажилтнаас хийх ажлын зааварчилгаа хэмжээ авах 2.2. Машин техникийг асаах 2.3. Талбайд очиж шаардлагатай техникийг бэлтгэх 2.4. Техникт тохиргоо хийх 2.5. Ажлын гүйцэтгэлийг хянаж үзэх
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	52
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Талбайд техникээр ажил гүйцэтгэх - Хөрс боловсруулах машин багажуудын үндсэн ажиллагаа <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Удирдах ажилтнаас зааварчилгаа авсан - Техникийг асаах - Ажлаа гүйцэтгэх газарт очих - Тохиргоо хийх - Эхний тест хийж үзэх - Дахин тохируулах - Ажлыг гүйцэтгэх

	Хандлага: <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Цэвэрч нямбай ажиллах - Ариг гамтай хэмнэлттэй байх - Цаг баримтлах - Мэргэжилдээ сонирхолтой - Шинийг эрэлхийлдэг - Танин мэдэх хүсэл тэмүүлэлтэй - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын танхим, дадлагын газар - Тариалангийн талбай, засварын цех
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Өтгөн тос, арчиж цэвэрлэх материал
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Түлхүүр ком, дорцов ком, шугам, зориулалтын багаж, ажлын хувцас
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 3

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин, техникийг ажиллуулах
Чадамжийн элемент 3-ын нэр:	Техникийг зогсоолд тавих
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<p>3.1. Тавих зогсоолын аюулгүй байдлыг шалгах</p> <p>3.2. Зогсоолд тавих журмын дагуу зөв байрлуулах</p> <p>3.3. Дүүжин эд анги, машиныг газарт буулгаж байрлуулах</p> <p>3.4. Цахилгаан болон гидро ажиллагааг унтраах</p> <p>3.5. Гар тоормосыг татах</p> <p>3.6. Унтраах</p> <p>3.7. Түгжих</p>
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	52
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тракторыг зогсоолд тавих - Дүүжин эд анги байрлуулах - Зогсоолын тоног төхөөрөмж, зохион байгуулалт <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тавих зогсоолын аюулгүй байдлыг шалгах - Зогсоолд тавих журмын дагуу зөв байрлуулах - Дүүжин эд анги, машиныг газарт буулгаж байрлуулах - Цахилгаан болон гидро ажиллагааг унтраах - Гар тоормосыг татах - Унтраах - Түгжих <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Цэвэрч нямбай ажиллах - Ариг гамтай хэмнэлттэй байх - Цаг баримтлах - Мэргэжилдээ сонирхолтой - Шинийг эрэлхийлдэг - Танин мэдэх хүсэл тэмүүлэлтэй - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар - Тариалангийн талбай
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ -ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт

	<ul style="list-style-type: none"> - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	- Товуд
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Ивүүр, домкрат, гэрэлтүүлэг, зогсоолын шугам татах, товудны шприз
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 4

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин, техникийг ажиллуулах
Чадамжийн элемент 4-ийн нэр:	ХАА-н машин техникийг хадгалах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Тосолгоо үйлчилгээ хийх 4.2. Дугуйнд ивүүр хийж хийг суллах 4.3. Аккумуляторын батареийг авах салгах 4.4. Ремен гинжийг элэгдлээс хамгаалах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	26
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тракторыг урт хугацаагаар хадгалах - Техникийн хадгалалтад тавигдах шаардлага - Хадгалалтад тавихын өмнөх техникийн үйлчилгээгээр заавал хийх ажлын жагсаалт <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Трактор техникийг граж, агуулах, аж ахуйн хашаанд байрлуулах хадгалах аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг биелүүлэн байршуулах - Сэлбэгийн агуулахад баримтлах 7S системийг баримтлах

	Хандлага: <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Цэвэрч нямбай ажиллах - Ариг гамтай хэмнэлттэй байх - Цаг баримтлах - Мэргэжилдээ сонирхолтой - Шинийг эрэлхийлдэг - Танин мэдэх хүсэл тэмүүлэлтэй - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар - Тариалангийн талбай
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ -ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Тос арчих материал, угаалгын шингэн, угаалгын нунтаг, шохойн уусмал, багс, эд анги ороох боох материал, шётка, олс, ган татуурга тросс, ивээсний мод, хувин
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Домкрат, түрдэг тэрэг, гар өргүүр, модон болон төмөр тавцантай тавиур, сэйф
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 5

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин, техникийг ажиллуулах
Чадамжийн элемент 5-ын нэр:	ХАА-н машин техникийг хадгалах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	5.1. Тосолгоо үйлчилгээ хийх 5.2. Дугуйнд ивүүр хийж хийг суллах 5.3. Аккумуляторын батарейг авах салгах 5.4. Ремен гинжийг элэгдлээс хамгаалах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	26
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тракторыг урт хугацаагаар хадгалах - Борнойн хадгалалт - Хадгалалтад тавихын өмнөх техникийн үйлчилгээгээр заавал хийх ажлын жагсаалт <p>Ур чадвар</p> <ul style="list-style-type: none"> - Трактор техникийг гарааш агуулах, аж ахуйн хашаанд байрлуулах хадгалах аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг биелүүлэн байршуулах - Сэлбэгийн агуулахад баримтлах 7S системийг баримтлах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Цэвэрч нямбай ажиллах - Ариг гамтай хэмнэлттэй байх - Цаг баримтлах - Мэргэжилдээ сонирхолтой - Шинийг эрэлхийлдэг - Танин мэдэх хүсэл тэмүүлэлтэй - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар - Тариалангийн талбай
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт

Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	- Тос арчих материал, угаалгын шингэн, угаалгын нунтаг, шохойн уусмал, багс, эд анги ороох боох материал, шётка, олс, ган татуурга тросс, ивээсний мод, хувин
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Домократ, түрдэг тэрэг, гар өргүүр, модон болон төмөр тавцантай тавиур, сэйф
Ашигласан материал:	- Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

III СУРГАЛТ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

Суралцагчид тавих шаардлага:¹

- 18-нас хүрсэн байх
- Суралцагчийн хувийн бүрдүүлэх ёстой хамгаалах хэрэгсэл, багаж хэрэгсэл, ажлын болон дүрэмт хувцсыг бэлтгэсэн байх
- Бие даан идэвх санаачилгатай суралцдаг байх
- Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан, эрүүл чийрэг бие бялдартай байх
- Тоо, бичгийн болон харилцааны ур чадвар эзэмшсэн байх
- Багаар ажиллах, хамтран суралцагчидтай жендерийн хэвшмэл ойлголтоор хандахгүй байх, эсрэг хүйсийн хүнтэй харилцах хандлага эерэг байх, хүйсийн ялгаатай байдлыг харгалзах
- Хөдөлмөрийн болон хүнсний аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах болон ажлын хариуцлага, сахилга батыг мөрдөх дадал, хэвшилтэй байх

Багшид тавих шаардлага:²

- Хөдөө аж ахуйн машин механизмын засварын чиглэлээр 2-аас доошгүй жил ажилласан эсвэл ажлын байран дээрх сургалтад хамрагдсан байх
- Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлагыг баримталж ажилладаг байх, суралцагчдад үлгэр жишээч байх
- Хөдөө аж ахуйн машин механизм болон авто инженерийн мэргэжлээр бакалавр түүнээс зэрэгтэй байх
- Насанд хүрэгчдийн болон чадамжид суурилсан сургалтын заах арга зүй болон үнэлгээний арга зүйг эзэмшсэн байх, багшлах эрхтэй байх
- Багшийн ёс зүйг сахин ажиллах, харилцааны өндөр соёлтой байх, бусадтай-бие биенийгээ дэмжсэн харилцаа холбоо тогтоох болон багаар ажиллах ур чадвартай байх.
- Өөрийгөө хөгжүүлэх, ажлын байран дээрээ бие даан хөгжих хүсэл эрмэлзэлтэй байх,
- Нийгмийн түншлэл, ААНБ-тай хамтран ажиллах чадвартай, төгсөгчдийг ажлын байранд зуучлах хүсэл эрмэлзэл, санаачилгатай байх
- Жендерийн сургалтад хамрагдсан, жендерийн үндсэн ойлголт, жендерийн хэвшмэл үзэл, жендерийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлт, хяналт үнэлгээний аргачлалд суралцсан, мэдлэг ойлголттой байх

Сургалтын орчинд тавих шаардлага:³

- Байгальд ээлтэй, хүнд хор хөнөөлгүй орчин, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, түүхий эд материал
- Эмэгтэй, эрэгтэй хүний ариун цэврийн өрөө, хувцас солих өрөө тусдаа байх

1 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээлтэй болон тусгай хэрэгцээт суралцагч байвал онцлог шаардлагыг тусгах

2 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад хичээл заах бол зорилтот мэдлэг, ур чадварыг чадвар эзэмшсэн байх

3 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад сургалтыг зохион байгуулах бол зорилтот орчинг бүрдүүлсэн байх

Сургалтын тоног төхөөрөмжийн багаж хэрэгслийн жагсаалт

Маягт 1

№	Сургалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Техникийн үзүүлэлт, тодорхойлолт
1	Трактор	ш	1	105hp TA1004 100
2	Анжис	ш	1	4 корпус гидравлик эргэлттэй анжис. 1,6м. 240-280мм
3	Дискэн борной	ш	1	БДП-600, 6м
4	Түлхүүр ком	ком	15	8-24мм
5	Торцов ком	ком	15	10-32мм
6	Товуд шахагч	ш	1	800гр
7	Тосны шүүр	ш	1	ТА-1004 трактор
8	Хусуур	ш	1	

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт

Маягт 2

№	Сургалтын хэрэглэгдэхүүний нэр	Тоо ширхэг
1	Компьютер	1
2	Зурагт	1
3	Проектор	1
4	Тарааж өгөх материал	15
5	Үзүүлэн	15
6	Цахим хичээл	1
7	Биет үзүүлэн	1
8	Техник ашиглалтын паспорт	1
9	Лазер заагуур	1
10	Цахилгааны уртасгагч	1
11	Үнэлгээний хуудас	15

Материал түүхий эдийн жагсаалт

Маягт 3

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Нэг бүрийн үнэ	Нийт үнэ
1	Тос арчих материал	ш	5	3000	15000
2	Тосол	л	4	4500	18000
3	Товуд	л	2	4500	9000
Дүн					42000

IV ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний зорилго:

Чадамжийн нэгжийг эзэмшсэний дараа гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагч тус бүрийг үнэлнэ.

Үнэлгээний зохион байгуулалт:

Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөр дэх гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлно. Үнэлгээг дараах төрлөөр гүйцэтгэнэ.

- Явцын үнэлгээ
- Чадамжийн нэгжийн үнэлгээ
- Төгсөлтийн үнэлгээгээр үнэлнэ.

Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад чадамжийн элемент, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагчийн мэдлэг, ур чадварын ахиц дэвшил, хандлага төлөвшилтийн өөрчлөлтийг тохирох аргаар үнэлнэ.

Төгсөлтийн үнэлгээг хийхдээ чадамжтай (Ч), хараахан чадамж эзэмшээгүй (ХЧЭ) гэдгээр үнэлж үнэлгээний нотолгоог бүрдүүлнэ.

- Чадамжийн элементүүдийн агуулгыг нэгтгэсэн даалгаврыг боловсруулна.
- Даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний аргыг сонгоно.
- Үнэлгээний аргад тохирсон үнэлгээний хэрэгслийг боловсруулж үнэлгээг хийнэ.

Үнэлгээний орчин:

Үнэлгээний орчин, нөхцөл, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материал түүхий эд, бусад шаардлагатай туслах хэрэгслүүдийг урьдчилан бэлтгэсэн байх.

Үнэлгээний аргууд:

Үнэлгээ хийхдээ даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний тохирох аргыг сонгоно. (Хэд хэдэн аргыг сонгон ашиглаж болно)

- Бичгээр
- Амаар
- Ажиглалт
- Төсөлт ажил биечлэн гүйцэтгэх
- Судалгаа /case study/
- Мэтгэлцээн, илтгэл
- Дүгнэн хэлэлцэх
- Хичээлийн материалын бүрэн бүтэн байдал

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Мэргэжил: ХАА-н машин механизмын операторч, засварчин	Чадамжийн нэгжийн код:
Мэргэшлийн түвшин: II	Үнэлгээний төлөвлөгөөний хувилбарын дугаар: 01
Чадамжийн нэгжийн нэр: Хөдөө аж ахуйн машин, техникийг ажиллуулах	

Чадамжийн элементийн нэр	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн нотолгоо	Үнэлгээ хийгдэх орчин	Үнэлгээний арга, хэрэгсэл
ЧЭ1. Механизмын хэвийн ажиллагааг шалгах	<p>1.1. Трактор ассан байх</p> <p>1.2. Хянах самбараас тосны даралт, шингэний даралт, Моторын эргэлтийг шалгах</p> <p>1.3. Нэмэлт төхөөрөмжийн холболтыг шалгах</p> <p>1.4. Гидрийн хөшүүрэг ажиллуулж хэвийн ажиллаж байгааг шалгах</p> <p>1.5. Хөдлөх дохио, анхааруулга өгч хөдлөн явж ажиллагааг шалгана</p> <p>1.6. Буцааж байранд тавих</p>	<p>- Хянах самбараас тосны даралт, шингэний даралт, моторын эргэлтийг шалгах</p> <p>- Нэмэлт төхөөрөмжийн холболтыг шалгах</p> <p>- Гидрийн хөшүүрэг ажиллуулж хэвийн ажиллаж байгааг шалгах</p> <p>- Хөдлөх дохио, анхааруулга өгч хөдлөн явж ажиллагааг шалгах</p> <p>- Буцааж байранд тавих</p>	ХАА-н машины дадлагын газар	Ажиглалтын арга
ЧЭ2. Агротехникийн горим, зааварчилгаа авах	<p>2.1. Тухайн техникийн гарын авлага зааварчилгааг судлах</p> <p>2.2. Гүйцэтгэх ажлын норм, хийх аргачлал, зааварчилгааг удирдах ажилтнаас авах</p> <p>2.3. Зааврын дагуу явах</p>	<p>- Тракторт анжсыг холбох</p> <p>- Техникийг ажил гүйцэтгэх талбайд байрлуулах</p> <p>- Хөрсийг нууц далан гаргалгүй, жигд эргүүлж хөмөрсөн байх</p> <p>- Хагалах гүний хэлбэлзэл өгөгдсөн хэмжээнээс 1-2см-ээс хэтрээгүй байх</p> <p>- Анжисны авцын өргөний хэлбэлзэл 10%-иас хэтрэхгүй байх</p> <p>- Хөрсний өнгөн гадаргууд байсан хог ургамлын үлдэгдэл, ширэг хэсэг шангийн ёроолд булагдсан байх</p> <p>- Хагалсан талбайн гадаргуу 5см-ээс өндөргүй иржгэр байхын хамт хоёр явалтын уулзварт мэдэгдэхүйц шангийн ховил, хамар үүсээгүй байх</p>		

		<ul style="list-style-type: none"> - Шанг шулуун татсан, хана нь тэгш гарсан байх - Хөрсний бутрал шаардлага хангахгүй байвал шүдэт борной булыг анжистай хамт угсарч ажиллах - Ажилбарыг дуусгаж ХАА-н машиныг цэвэрлэх 		
ЧЭЗ. Ажил гүйцэтгэх	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. Удирдах ажилтнаас хийх ажлын зааварчилгаа хэмжээ авах 3.2. Техникийг асаах 3.3. Ажил гүйцэтгэх газар очих 3.4. Тохиргоо хийх 3.5. Талбайд орж эхний тест хийж үзэх 3.6. Дахин тохируулах 3.7. Ажлыг гүйцэтгэх 3.8. Ажлын явцад байнга шалгаж гүйцэтгэхийг хянаж явах 	<ul style="list-style-type: none"> - Техник тосолгоо үйлчилгээ хийсэн - Тохируулга хийсэн - Талбайг хагалж захиалгаа хийсэн - Эргэлтийн зурвас хийсэн 		
ЧЭ4. Техникийг зогсоолд байрлуулах	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Тавих зогсоолын аюулгүй байдлыг шалгах 4.2. Зогсоолд тавих журмын дагуу зөв байрлуулах 4.3. Дүүжин эд анги, машиныг газарт буулгаж байрлуулах 4.4. Цахилгаан болон гидро ажиллагааг унтраах 4.5. Гар тоормосыг татах 4.6. Унтраах 4.7. Түгжих 	<ul style="list-style-type: none"> - Техник тавих зогсоолын аюулгүй байдлыг шалгасан - Зогсоолд тавих журмын дагуу байрлуулсан - Дүүжин эд анги, машиныг газарт буулгаж байрлуулсан - Цахилгаан болон гидро ажиллагааг унтраасан - Гар тоормосыг татсан - Тракторын унтраасан - Техникийг түгжсэн 		
ЧЭ5. ХАА-н машин техникийг хадгалах	<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Тосолгоо үйлчилгээ хийх 5.2. Дугуйнд ивүүр хийж хийг суллах 5.3. Аккумуляторын батареийг авах салгах 5.4. Ремен гинжийг элэгдлээс хамгаалах 	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машин, техникт тосолгоо үйлчилгээ хийсэн - Дугуйнд ивүүр хийж хийг сулласан - Аккумуляторын батареийг авах салгасан - Ремен гинжийг элэгдлээс хамгаалсан 		

II ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН БҮТЭЦ

Чадамжийн нэгжийн нэр: ХАА-н машин техникт засвар, оношилгоо хийх

Чадамжийн нэгжийн тодорхойлолт: Энэхүү чадамжийн нэгжийн хүрээнд тракторын хөдөлгүүрийн эд ангиудын болон дизель хөдөлгүүрийн эд анги, түлшний системийн эд ангийг оношлох засварлах, тоормосны системийн тохиргоог хийхэд шаардагдах мэдлэг, чадвар хандлагыг эзэмшүүлнэ.

Өмнө нь эзэмшсэн байвал зохих чадамжийн нэгж:

- Ажлын байрны харилцаа
- Багаар ажиллах
- Мэргэжлийн карьер хөгжлийг дэмжих
- ХАБЭА шаардлага хангаж ажиллах
- ХАА-н машин, техникийг ажилд бэлтгэх
- ХАА-н машин, техникийг ажиллуулах

Чадамжийн нэгжийн агуулгын төлөвлөлт

№	Чадамжийн элемент	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Анги дүүргэлт: 15			
			Чадамжийн нэгжид ногдох цаг: 234			
			Онол	Дадлага		Чадамжийн элементэд ногдох цаг
Сургууль дээрх	Үйлдвэрлэл дээрх					
1	Механизмын гэмтлийг оношлох	1.1. Их ба урсгал засвар хийх 1.2. Тахир голт шатуны механизмыг оношлох засварлах 1.3. Цилиндрийн гавал задалж угсрах 1.4. Поршингийн бүлгийн эд ангийг задалж угсрах 1.5. Тахир голын элэгдэл, гулзайлт хэмжих засварлах	4	18	18	40
2	Механизмын эд ангийг задлах	2.1. Хий хуваарилах механизмыг оношлох засварлах 2.2. Клапаны пүрш үүрний бүс шалгах засварлах 2.3. Нударган голыг оношлох засварлах 2.4. Тослолтын системийг оношлох засварлах 2.5. Тосны насос шалгах засварлах 2.6. Тосны шүүрийг үзэх, засварлах 2.7. Хөргөлтийн системийг оношлох засварлах	4	24	24	52

3	Механизмын эд ангийг засварлах	3.1. Усны насосын үзлэг, задлах, угсрах 3.2. Радиатор, термостатыг оношлох засварлах 3.3. Тэжээлийн систем оношлох засварлах	4	24	24	52
4	Механизмын эд ангийг угсрах	4.1. Түлшний шүүрийн бөглөрөл болон гэмтэл үзэх 4.2. Оруулах болон гаргах хоолойг засварлах шалгах 4.3. Авцуулах холбоог оношлох засварлах 4.4. Хурдны хайрцгийг оношлох засварлах 4.5. Ерөнхий болон төв дамжуулгыг засварлах 4.6. Дифференциалын механизм засварлах	4	24	24	52
5	Механизмын хэвийн ажиллагааг шалгах	5.1. Тоормосны системд үйлчилгээ хийх 5.2. Жолооны удирдлагын механизмд засвар хийх	2	18	18	38
Нийт цаг			18	108	108	234
Онол дадлагын харьцаа			20:80			

Гүйцэтгэлийн цар хүрээ нөхцөл:

Ажлын байрны аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журам:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАБЭА тухай хууль, дүрэм - Хөдөлмөрийн тухай хууль - Сургуулийн дотоод дүрэм журам - Суралцагчийн дүрэм
Ажил гүйцэтгэх зааварчилгаа:	<ul style="list-style-type: none"> - Ажлын байранд хийгдэх ажилбарууд өөрчлөгдөх бүрт зааварчилгаа авч байх - Ажил гүйцэтгэх үед хэрэглэх багаж ажиллах зарчим, онцлог зүйлийг тайлбарлах, биеэр үлгэрлэн үзүүлэх - Ажлын байрны эмх цэгц, эрүүл ахуйг 5S зарчим баримтлан хэвшил болгох - Цахилгаанаар ажилладаг тоног төхөөрөмж, зөөврийн болон суурин машин дээр ажиллах зааварчилгаа - Ажил гүйцэтгэх үед байнга хяналт тавих - Тоног төхөөрөмж техникийн эд ангиудыг задлах, угсрах, техникийн үйлчилгээ хийх, оношлох үед аюулгүй ажиллагааны дүрмийг мөрдөж ажиллах - Багаж хэрэгслийг ашиглах үед дагаж мөрдөх аюулгүй ажиллагааг хэвшил болгох

Ажлын хүрээнд хамтран ажиллах хүмүүс:	<ul style="list-style-type: none"> - Мэргэжлийн багш нар - Инженер техникийн ажилтнууд - Үйлдвэрлэл дээрх дадлагажуулагч багш - Засварчид - Бусад туслах ажилтнууд
Орчин нөхцөл:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын сургалт явуулах танхим - Сургуулийн сургалтын дадлагын газар - Засварын газрууд - Цех, тасаг, бригад - Тариалангийн талбай

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 1

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин техникт засвар, оношилгоо хийх
Чадамжийн элемент 1-ийн нэр:	Механизмын гэмтэлийг оношлох
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Их ба урсгал засвар хийх 1.2. Тахир голт шатуны механизмыг оношлох засварлах. 1.3. Цилиндрийн гавал задалж угсрах. 1.4. Поршингийн бүлгийн эд ангийг задалж угсрах. 1.5. Тахир голын элэгдэл,гулзайлт хэмжих засварлах.
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	40
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Урсгал ба их засвар - Хөдөлгүүрийн техник үйлчилгээ - Хөдөлгүүрийн бүтэц үүрэг,ажиллах зарчим,төрөл - Тахир гол шатуны механизм <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тахир гол шатуны механизмын эд ангиудыг оношлох - Тахир гол шатуны механизмын эд ангиудыг засварлах - Тахир голыг хэмжих - Поршингийн бүлгийн эд ангийг засварлах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар - Тариалангийн талбай

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	- Өтгөн тос, тос арчих материал, угаалгын шингэн, угаалгын нунтаг, цэвэрлэгээний шингэн, зүлгүүр, шётка, төрөл бүрийн холбооснууд, механик дамжуулгууд
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Кольц баригч, тахир голын гулзайлт шалгагч, электрон штангенциркуль, мультметр, түлхүүр ком, торцов ком, төмөр тавцантай ширээ, компрессор
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 2

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин техникт засвар, оношилгоо хийх
Чадамжийн элемент 2-ын нэр:	Механизмын эд ангийг задлах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<ol style="list-style-type: none"> 2.1. Хий хуваарилах механизмыг оношлох засварлах 2.2. Клапаны пүрш үүрний бүс шалгах засварлах 2.3. Нударган голыг оношлох засварлах 2.4. Тослолтын системийг оношлох засварлах 2.5. Тосны насос шалгах засварлах 2.6. Тосны шүүрийг үзэх, засварлах 2.7. Хөргөлтийн системийг оношлох засварлах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	52

<p>Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:</p>	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хий хуваарилах механизм - Тослолтын систем - Хөргөлтийн систем <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дулааны зайг тохируулах хий хуваарилах механизмын эд ангиудыг оношлох - Хий хуваарилах механизмыг засварлах - Хөдөлгүүрийн тос солих - Тослолтын системийн эд ангиудыг оношлох - Тослолтын системийн эд ангиудыг засварлах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
<p>Сургалт явагдах газар:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар, - ХАА-н машины онолын танхим, - Аж ахуй нэгжийн засварын газар, - Тариалангийн талбай,
<p>Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
<p>Материал, түүхий эдийн жагсаалт:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Өтгөн тос, тос арчих материал, угаалгын шингэн, угаалгын нунтаг, зүлгүүр, шётка, төрөл бүрийн холбооснууд, механик дамжуулгууд
<p>Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Дизель хөдөлгүүр, тосны шүүр авах түлхүүр, түлхүүр ком, торцов ком, төмөр тавцантай ширээ, тискитэй ширээ, компрессор, алх, хасуур, лантуу

Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 3

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин техникт засвар, оношилгоо хийх
Чадамжийн элемент 3-ын нэр:	Механизмын эд ангийг засварлах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. Усны насосын үзлэг, задлах, угсрах 3.2. Радиатор, термостатыг оношлох засварлах 3.3. Тэжээлийн систем оношлох засварлах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	52
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хөргөлтийн системийн бүтэц - Хөргөлтийн системийн ажиллах зарчим - Дизель хөдөлгүүрийн тэжээлийн систем бүтэц - Тэжээлийн системийн ажиллах зарчим <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хөргөх шингэн солих - Радиаторыг засварлах - Термостат клапаныг оношлох - Усны насосыг засварлах - Форсунк тохируулах - Түлшний өндөр даралтын насос шалгах - Түлшний шүүр солих <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай

Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар - Тариалангийн талбай
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Хөдөлгүүрийн тос, дизель түлш, тос арчих материал, цэвэрлэгээний шингэн, зүлгүүр, сойз, төрөл бүрийн холбооснууд, механик дамжуулгууд
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Дизель хөдөлгүүр, радиатор, термостат шалгагч, хөргөлтийн шингэн шалгагч ареометр, тосны шүүр авагч түлхүүр, түлхүүр ком, торцов ком, төмөр тавцантай ширээ, тискитэй ширээ, компрессор, алх, хасуур, лантуу
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав "Трактор автомашины хөдөлгүүр", 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж "Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах", 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд "Хүнд машин механизмын засварчин", 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр "Трактор автомашины шасси", 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 4

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин техникт засвар, оношилгоо хийх
Чадамжийн элемент 4-ийн нэр:	Механизмын эд ангийг угсрах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<p>4.1. Түлшний шүүрийн бөглөрөл болон гэмтэл үзэх</p> <p>4.2. Оруулах, гаргах хоолойг засварлах шалгах</p> <p>4.3. Авцуулах холбоог оношлох засварлах</p> <p>4.4. Хурдны хайрцгийг оношлох засварлах</p> <p>4.5. Ерөнхий болон төв дамжуулгыг засварлах</p> <p>4.6. Дифференциалын механизм засварлах</p>
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	52
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хойд хөтлөх тэнхлэг - Ерөнхий дамжуулга - Дифференциалын бүтэц ажиллагаа - Хагас гол <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Авцуулах холбоог засварлах - Хурдны хайрцгийн тос солих - Хурдны хайрцгийг засварлах - Ерөнхий болон төв дамжуулгыг оношлох - Дифференциалын механизмыг засварлах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар - Тариалангийн талбай
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт

Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	- Өтгөн тос, тос арчих материал, угаалгын шингэн, угаалгын нунтаг, зүлгүүр, шётка
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Түлхүүр ком, торцов ком, төмөр тавцантай ширээ, тискитэй ширээ, компрессор, үрэлтэд авцуулах холбоо, хойд хөтлөх тэнхлэг
Ашигласан материал:	- Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав "Трактор автомашины хөдөлгүүр", 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж "Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах", 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд "Хүнд машин механизмын засварчин", 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр "Трактор автомашины шасси", 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 5

Чадамжийн нэгжийн нэр:	ХАА-н машин техникт засвар, оношилгоо хийх
Чадамжийн элемент 5-ын нэр:	Механизмын хэвийн ажиллагааг шалгах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	5.1. Тоормосны системд үйлчилгээ хийх 5.2. Жолооны удирдлагын механизмд засвар хийх
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	38
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дугуйт тракторын жолооны удирдлага - Шингэнт тоормосны систем <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тоормосны шингэн солих - Тоормосны системийн түвшин шалгах - Тоормосны системээс хий авах - Жолооны механизмыг засварлах - Жолооны хүрдийг тохируулах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай

Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар, - ХАА-н машины онолын танхим, - Аж ахуй нэгжийн засварын газар, - Тариалангийн талбай,
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - өтгөн тос, тоормосны шингэн, цэвэрлэгээний тос арчих материал, угаалгын шингэн, угаалгын нунтаг, зүлгүүр, шётка
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Түлхүүр ком, торцов ком, төмөр тавцантай ширээ, тискитэй ширээ, компрессор
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

III СУРГАЛТ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

Суралцагчид тавих шаардлага:¹

- 18-нас хүрсэн байх
- Суралцагчийн хувийн бүрдүүлэх ёстой хамгаалах хэрэгсэл, багаж хэрэгсэл, ажлын болон дүрэмт хувцсыг бэлтгэсэн байх
- Бие даан идэвх санаачилгатай суралцдаг байх
- Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан, эрүүл чийрэг бие бялдартай байх
- Тоо, бичгийн болон харилцааны ур чадвар эзэмшсэн байх
- Багаар ажиллах, хамтран суралцагчидтай жендерийн хэвшмэл ойлголтоор хандахгүй байх, эсрэг хүйсийн хүнтэй харилцах хандлага эерэг байх, хүйсийн ялгаатай байдлыг харгалзах
- Хөдөлмөрийн болон хүнсний аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах болон ажлын хариуцлага, сахилга батыг мөрдөх дадал, хэвшилтэй байх

Багшид тавих шаардлага:²

- Хөдөө аж ахуйн машин механизмын засварын чиглэлээр 2-аас доошгүй жил ажилласан эсвэл ажлын байран дээрх сургалтад хамрагдсан байх
- Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлагыг баримталж ажилладаг байх, суралцагчдад үлгэр жишээч байх
- Хөдөө аж ахуйн машин механизм болон авто инженерийн мэргэжлээр бакалавр түүнээс зэрэгтэй байх
- Насанд хүрэгчдийн болон чадамжид суурилсан сургалтын заах арга зүй болон үнэлгээний арга зүйг эзэмшсэн байх, багшлах эрхтэй байх
- Багшийн ёс зүйг сахин ажиллах, харилцааны өндөр соёлтой байх, бусадтай-бие биенийгээ дэмжсэн харилцаа холбоо тогтоох болон багаар ажиллах ур чадвартай байх.
- Өөрийгөө хөгжүүлэх, ажлын байран дээрээ бие даан хөгжих хүсэл эрмэлзэлтэй байх,
- Нийгмийн түншлэл, ААНБ-тай хамтран ажиллах чадвартай, төгсөгчдийг ажлын байранд зуучлах хүсэл эрмэлзэл, санаачилгатай байх
- Жендерийн сургалтад хамрагдсан, жендерийн үндсэн ойлголт, жендерийн хэвшмэл үзэл, жендерийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлт, хяналт үнэлгээний аргачлалд суралцсан, мэдлэг ойлголттой байх

Сургалтын орчинд тавих шаардлага:³

- Байгальд ээлтэй, хүнд хор хөнөөлгүй орчин, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, түүхий эд материал
- Эмэгтэй, эрэгтэй хүний ариун цэврийн өрөө, хувцас солих өрөө тусдаа байх

1 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээлтэй болон тусгай хэрэгцээт суралцагч байвал онцлог шаардлагыг тусгах

2 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад хичээл заах бол зорилтот мэдлэг, ур чадварыг чадвар эзэмшсэн байх

3 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад сургалтыг зохион байгуулах бол зорилтот орчинг бүрдүүлсэн байх

Сургалтын тоног төхөөрөмжийн багаж хэрэгслийн жагсаалт

Маягт 1

№	Сургалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Техникийн үзүүлэлт, тодорхойлолт
1	Трактор	ш	1	105hp TA1004 100
2	Компрессор	ш	1	940л/мин
3	Дизель хөдөлгүүр	ш	1	105hp
4	Тосны шүүр тайлах тусгай түлхүүр	ком	1	Стандарт шаардлага хангасан
5	Тусгай түлхүүр	ком	1	
6	Форсунк сугалагч	ком	1	
7	Түлхүүр ком	ком	15	8-24мм
8	Торцов ком	ком	15	10-32мм
9	Түлшний шүүр	ш	1	Хятад тракторын

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт

Маягт 2

№	Сургалтын хэрэглэгдэхүүний нэр	Тоо ширхэг
1	Компьютер	1
2	Зурагт	1
3	Проектор	1
4	Тарааж өгөх материал	15
5	Үзүүлэн	15
6	Цахим хичээл	1
7	Биет үзүүлэн	1
8	Техник ашиглалтын паспорт	1
9	Лазер заагуур	1
10	Цахилгааны уртасгагч	1
11	Үнэлгээний хуудас	15

Материал түүхий эдийн жагсаалт

Маягт 3

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Нэг бүрийн үнэ	Нийт үнэ
1	Өтгөн тос	л	4	4500	18000
2	Моторын тос	л	4	6000	24000
3	Хөргөлтийн шингэн	л	4	6000	24000
Дүн					64000

IV ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний зорилго:

Чадамжийн нэгжийг эзэмшсэний дараа гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагч тус бүрийг үнэлнэ.

Үнэлгээний зохион байгуулалт:

Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөр дэх гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлно. Үнэлгээг дараах төрлөөр гүйцэтгэнэ.

- Явцын үнэлгээ
- Чадамжийн нэгжийн үнэлгээ
- Төгсөлтийн үнэлгээгээр үнэлнэ.

Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад чадамжийн элемент, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагчийн мэдлэг, ур чадварын ахиц дэвшил, хандлага төлөвшилтийн өөрчлөлтийг тохирох аргаар үнэлнэ.

Төгсөлтийн үнэлгээг хийхдээ чадамжтай (Ч), хараахан чадамж эзэмшээгүй (ХЧЭ) гэдгээр үнэлж үнэлгээний нотолгоог бүрдүүлнэ.

- Чадамжийн элементүүдийн агуулгыг нэгтгэсэн даалгаврыг боловсруулна.
- Даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний аргыг сонгоно.
- Үнэлгээний аргад тохирсон үнэлгээний хэрэгслийг боловсруулж үнэлгээг хийнэ.

Үнэлгээний орчин:

Үнэлгээний орчин, нөхцөл, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материал түүхий эд, бусад шаардлагатай туслах хэрэгслүүдийг урьдчилан бэлтгэсэн байх.

Үнэлгээний аргууд:

Үнэлгээ хийхдээ даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний тохирох аргыг сонгоно. (Хэд хэдэн аргыг сонгон ашиглаж болно)

- Бичгээр
- Амаар
- Ажиглалт
- Төсөлт ажил биечлэн гүйцэтгэх
- Судалгаа /case study/
- Мэтгэлцээн, илтгэл
- Дүгнэн хэлэлцэх
- Хичээлийн материалын бүрэн бүтэн байдал

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Мэргэшил: ХАА-н машин механизмын операторч, засварчин	Чадамжийн нэгжийн код: АТ 7231-20-03-301
Мэргэшлийн түвшин: III	Үнэлгээний төлөвлөгөөний хувилбарын дугаар: 01
Чадамжийн нэгжийн нэр: Засвар, оношилгоо хийх	

Чадамжийн элементийн нэр	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн нотолгоо	Үнэлгээ хийгдэх орчин	Үнэлгээний арга, хэрэгсэл
ЧЭ-1 Механизмын гэмтэлийг оношлох	<p>1.1. Их ба урсгал засвар хийх</p> <p>1.2. Тахир голт шатуны механизмыг оношлох засварлах.</p> <p>1.3. Цилиндрийн гавал задалж угсрах.</p> <p>1.4. Поршингийн бүлгийн эд ангийг задалж угсрах.</p> <p>1.5. Тахир голын элэгдэл, гулзайлт хэмжих засварлах.</p>	<p>- Хий хуваарилах механизмын Клапаны дулааны зай тохируулсан</p> <p>- Хий хуваарилах механизмын эд ангиудыг оношилсон.</p> <p>- Хий хуваарилах механизмыг засварласан</p> <p>- Тослолтын системийн эд ангиудыг оношилсон</p> <p>- Тослолтын системийн эд ангиудыг засварласан</p> <p>- Шинэ тос хийсэн.</p> <p>- Тосны түвшнийг шалгасан.</p>	ХАА-н машины дадлагын газар	Ажиглалтын арга
ЧЭ-2 Эвдэрсэн эд ангийг задлах	<p>2.1. Хий хуваарилах механизмыг оношлох засварлах.</p> <p>2.2. Клапаны пүрш үүрний бүс шалгах засварлах.</p> <p>2.3. Нударган голыг оношлох засварлах</p> <p>2.4. Тослолтын системийг оношлох засварлах</p> <p>2.5. Тосны насос шалгах засварлах</p> <p>2.6. Тосны шүүрийг үзэх, засварлах</p> <p>2.7. Хөргөлтийн системийг оношлох засварлах</p>	<p>- Хий хуваарилах механизмын Клапаны дулааны зай тохируулсан</p> <p>- Хий хуваарилах механизмын эд ангиудыг оношилсон</p> <p>- Хий хуваарилах механизмыг засварласан</p> <p>- Тослолтын системийн эд ангиудыг оношилсон</p> <p>- Тослолтын системийн эд ангиудыг засварласан</p> <p>- Шинэ тос хийсэн</p> <p>- Тосны түвшнийг шалгасан</p>		

<p>ЧЭЗ. Эвдэрсэн эд ангийг засварлах, солих</p>	<p>3.1. Усны насосын үзлэг, задлах, угсрах 3.2. Радиатор, термостатыг оношлох засварлах. 3.3. Тэжээлийн систем оношлох засварлах.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Радиатор оношилж засварласан - Термостат салгаж авч оношилсон - Усны насос оношилж засварласан - Форсунк салгаж авч тохируулсан - Түлшний өндөр даралтын насосыг салгаж авч шалгаж угсарсан - Түлшний шүүр сольсон - Тосны түвшнийг шалгасан 	
<p>ЧЭ-4 Эд ангийг угсрах</p>	<p>4.1. Түлшний шүүрийн бөглөрөл болон гэмтэл үзэх 4.2. Оруулах, гаргах хоолойг засварлах шалгах. 4.3. Авцуулах холбоог оношлох засварлах 4.4. Хурдны хайрцгийг оношлох засварлах 4.5. Ерөнхий болон төв дамжуулгыг засварлах 4.6. Дифференциалын механизм засварлах</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Хойд хөтлөх тэнхлэгийн тагийг тайлсан - Хагас голын боолтыг тайлж холхивчийг авсан - Хөтлөх арааг салгасан - Дифференциалын холхивч хөтлөгч арааг салган задалсан - Дифференциалын цоожлогч муфтыг задалсан - Хөтлөх хөтлөгдөх арааны шүдийг шалгасан - Дифференциалын арааны шүдний элэгдлийг шалгасан - Зүрх болон хацар арааны холхивчийг шалгаж зайг тохируулсан - Эсрэг дарааллаар буцааж угсарсан 	

<p>ЧЭ5. Засварласан эд ангийг шалгах</p>	<p>5.1. Тоормосны системдүйлчилгээ хийх 5.2. Жолооны удирдлагын механизмд засвар хийх</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Хойд хөтлөх тэнхлэгийн тагийг тайлсан - Хагас голын боолтыг тайлж холхивчийг авсан - Хөтлөх арааг салгасан - Дифференциалын холхивч хөтлөгч арааг салган задалсан - Дифференциалын цоожлогч муфтыг задалсан - Хөтлөх хөтлөгдөх арааны шүдийг шалгасан - Дифференциалын арааны шүдний элэгдлийг шалгасан - Зүрх болон хацар арааны холхивчийг шалгаж зайг тохируулсан - Эсрэг дарааллаар буцааж угсарсан 		
--	---	---	--	--

II ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН БҮТЭЦ

Чадамжийн нэгжийн нэр: ХАА-н машин техникт хуваарьт үйлчилгээ хийх

Чадамжийн нэгжийн тодорхойлолт: Энэхүү чадамжийн нэгжийн хүрээнд моторын тос, тосны шүүр солих, хөргөлтийн шингэн солих, редукторын тос солих, түлшний шүүр солих, агаар шүүгч солих, дугуйны хий шалгахад шаардагдах мэдлэг, чадвар хандлагыг эзэмшүүлнэ

Өмнө нь эзэмшсэн байвал зохих чадамжийн нэгж:

- Ажлын байрны харилцаа
- Багаар ажиллах
- Мэргэжлийн карьер хөгжлийг дэмжих
- ХАБЭА шаардлага хангаж ажиллах
- ХАА-н машин, техникийг ажиллуулах
- ХАА-н машин техникт засвар, оношилгоо хийх
- ХАА-н машин, техникийг ажилд бэлтгэх

Чадамжийн нэгжийн агуулгын төлөвлөлт

№	Чадамжийн элемент	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Анги дүүргэлт: 15			
			Чадамжийн нэгжид ногдох цаг: 138			
			Онол	Дадлага		Чадамжийн элементэд ногдох цаг
Сургууль дээрх	Үйлдвэрлэл дээрх					
1	Моторын тос, тосны шүүр солих	1.1. Тосолгооны системийг ажиллуулах 1.2. Хөдөлгүүрийн тос солих 1.3. Тосны шүүр солих	2	12	12	26
2	Хөргөлтийн шингэн солих	2.1. Хөргөлтийн системийг ажиллуулах 2.2. Хөргөлтийн шингэнийг солих 2.3. Термостат клапан шалгах	2	6	12	20
3	Редукторын тос солих	3.1. Редукторыг ажиллуулах 3.2. Редукторын тосыг солих 3.3. Редукторыг засварлах	2	6	12	20
4	Түлшний шүүр солих	4.1. Тэжээлийн системийг ажиллуулах 4.2. Түлшний шүүр солих 4.3. Түлш дамжуулах эд ангиудыг засварлах	2	6	12	20

5	Агаар шүүгчийг солих	5.1. Агаар оруулах эд ангиудыг оношлох 5.2. Агаар шүүгчийг солих 5.3. Агаар оруулах эд ангиудыг засварлах	2	12	12	26
6	Дугуйн хий шалгах	6.1. Дугуйг оношлох 6.2. Дугуйн хийн даралтыг шалгах 6.3. Дугуйг солих засварлах	2	12	12	26
Нийт цаг			12	54	72	138
Онол дадлагын харьцаа			10:90			

Гүйцэтгэлийн цар хүрээ нөхцөл:

Ажлын байрны аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журам:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАБЭА тухай хууль, дүрэм - Хөдөлмөрийн тухай хууль - Сургуулийн дотоод дүрэм журам - Суралцагчийн дүрэм
Ажил гүйцэтгэх зааварчилгаа:	<ul style="list-style-type: none"> - Ажлын байранд хийгдэх ажилбарууд өөрчлөгдөх бүрт зааварчилгаа авч байх - Ажил гүйцэтгэх үед хэрэглэх багаж ажиллах зарчим, онцлог зүйлийг тайлбарлах, биеэр үлгэрлэн үзүүлэх - Ажлын байрны эмх цэгц, эрүүл ахуйг 5S зарчим баримтлан хэвшил болгох - Цахилгаанаар ажилладаг тоног төхөөрөмж, зөөврийн болон суурин машин дээр ажиллах зааварчилгаа - Ажил гүйцэтгэх үед байнга хяналт тавих - Тоног төхөөрөмж техникийн эд ангиудыг задлах, угсрах, техникийн үйлчилгээ хийх, оношлох үед аюулгүй ажиллагааны дүрмийг мөрдөж ажиллах - Багаж хэрэгслийг ашиглах үед дагаж мөрдөх аюулгүй ажиллагааг хэвшил болгох
Ажлын хүрээнд хамтран ажиллах хүмүүс:	<ul style="list-style-type: none"> - Мэргэжлийн багш нар - Инженер техникийн ажилтнууд - Үйлдвэрлэл дээрх дадлагажуулагч багш - Засварчид - Бусад туслах ажилтнууд
Орчин нөхцөл:	<ul style="list-style-type: none"> - Онолын сургалт явуулах танхим - Сургуулийн сургалтын дадлагын газар - Засварын газрууд - Цех, тасаг, бригад - Тариалангийн талбай

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 1

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Техникт хуваарьт үйлчилгээ хийх
Чадамжийн элемент 1-ийн нэр:	Моторын тос, тосны шүүр солих
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	1.1. Тослолтын системийг ажиллуулах 1.2. Хөдөлгүүрийн тос солих 1.3. Тосны шүүр солих
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	26
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хөдөлгүүрийн тосны үүрэг - Тосонд тавигдах шаардлага - Тослолтын системийн ажиллагаа <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тосны шүүр солих - Хөдөлгүүрийн тос солих - Тослолтын системийн эд ангиудын гэмтлийг засварлах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Хөдөлгүүрийн тос, Тос арчих материал, Мотор угаах шингэн, Тосны шүүр

Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Тискитэй ширээ, түлхүүр ком, торцов ком, отверка, бахь
Ашигласан материал:	- Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 2

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Техникт хуваарьт үйлчилгээ хийх
Чадамжийн элемент 2-ын нэр:	Хөргөлтийн шингэн солих
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	2.1. Хөргөлтийн системийг ажиллуулах 2.2. Хөргөлтийн шингэнийг солих 2.3. Термостат клапан шалгах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	20
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	Мэдлэг: - Хөргөх шингэний тухай - Дизель хөдөлгүүрийн хөргөлтийн системийн ажиллах зарчим Ур чадвар: - Хөргөлтийн шингэн солих - Радиаторыг цэвэрлэх - Хөргөлтийн шингэний түвшин шалгах - Термостат клапаныг шалгах Хандлага: - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай

Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар - Тариалангийн талбай
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Хөргөлтийн шингэн, арчих материал
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Хувин - Түлхүүр ком
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 3

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Техникт хуваарьт үйлчилгээ хийх
Чадамжийн элемент 3-ын нэр:	Редукторын тос солих
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	3.1. Редукторыг ажиллуулах 3.2. Редукторын тосыг солих 3.3. Редукторыг засварлах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	20
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Редукторын тухай ерөнхий ойлголт - Редукторын үндсэн төрөл, тэдгээрийн онцлог - Могой араан редуктор <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Редукторыг оношлох - Редукторын тосны түвшин шалгах - Редукторыг засварлах, солих <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар - Тариалангийн талбай
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Редукторын тос, арчих материал, тос арилгагч шингэн, хувин сав, ажлын хувцас
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Түлхүүр ком, торцов ком, тусгай түлхүүрийн ком

Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 4

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Техникт хуваарьт үйлчилгээ хийх
Чадамжийн элемент 4-ийн нэр:	Түлшний шүүр солих
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Тэжээлийн системийг ажиллуулах 4.2. Түлшний шүүр солих 4.3. Түлш дамжуулах эд ангиудыг засварлах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	20
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Түлш цэвэрлэх шүүлтүүр - Түлш цэвэрлэх бүдүүн шүүлтүүр - Дизель хөдөлгүүрийн бүдүүн шүүлтүүр - Түлшний нарийн шүүлтүүр <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Түлшний шүүр солих - Түлш дамжуулах эд ангиудыг оношлох - Түлшний аппарат шалгах - Түлшний форсунк шалгах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	- Дизель түлш, арчих материал, ажлын хувцас
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Түлхүүр ком, торцов ком, шүүр тайлагч багаж
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 5

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Техникт хуваарьт үйлчилгээ хийх
Чадамжийн элемент 5-ын нэр:	Агаар шүүгчийг солих
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Агаар оруулах эд ангиудыг оношлох 5.2. Агаар шүүгчийг солих 5.3. Агаар оруулах эд ангиудыг засварлах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	26
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дизель хөдөлгүүрийг агаараар хангах систем - Агаар шүүгч <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тосон агаар шүүгчийг цэвэрлэх - Агаар шүүгчийг солих - Агаар оруулах эд ангиудыг оношлох - Агаар оруулах эд ангиудыг засварлах

	<p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар - Тариалангийн талбай
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Түлш, бензин
Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Түлхүүр ком, Хийн компрессор
Ашигласан материал:	<ul style="list-style-type: none"> - Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

ЧАДАМЖИЙН ЭЛЕМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 6

Чадамжийн нэгжийн нэр:	Хуваарьт үйлчилгээ хийх
Чадамжийн элемент 6-ын нэр:	Дугуйн хий шалгах
Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт:	6.1. Дугуйг оношлох 6.2. Дугуйн хийн даралтыг шалгах 6.3. Дугуйг солих засварлах
Чадамжийн элементэд ногдох цаг:	26
Эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага:	<p>Мэдлэг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тракторын явах анги - Дугуйн үүрэг - Дугуйн даралт - Дугуйнд хийн даралтыг шалгаагүйгээс үүсэх гэмтэл <p>Ур чадвар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дугуйг оношлох - Дугуйн хийн даралтыг шалгах - Дугуйг засварлах <p>Хандлага:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өөрийн аюулгүй байдлыг хангаж бусдад аюул учруулахгүйгээр ажиллах - Техникийн цэвэрлэгээ үйлчилгээг хийхдээ цэвэрч нямбай ажиллах - Цэвэрлэгээ үйлчилгээ хийх материал, түүхий эдийг ариг гамтай хэмнэлттэй хэрэглэх - Багаж хэрэгсэлтэй зүй зохистой харьцах - Цаг баримтлах - Хариуцлагатай - Идэвх санаачилгатай
Сургалт явагдах газар:	<ul style="list-style-type: none"> - ХАА-н машины дадлагын газар - ХАА-н машины онолын танхим - Аж ахуй нэгжийн засварын газар - Тариалангийн талбай
Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Ашигласан материалд заагдсан сурах бичгүүд - ЧССХ-ийн дагуу боловсруулагдсан суралцагчийн буюу чадамжийн гарын авлага - ГШҮ-ийн агуулгаар бэлтгэгдсэн тарааж өгөх материал - Дадлага ажлын удирдамж - Зурагт болон биет үзүүлэн - Асуултын жагсаалт - Олон хувилбарт тестийн сан - Цахим хэрэглэгдэхүүн - Цахим хуудас - Видео бичлэг - Техник ашиглалтын паспорт
Материал, түүхий эдийн жагсаалт:	<ul style="list-style-type: none"> - Дугуйн нөхөөс, арчих материал

Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт:	- Түлхүүр ком, торцов ком, даралт хэмжигч багаж, хийн компрессор, дугуй задлагч багаж
Ашигласан материал:	- Б.Дампил Т.Нигамет Т.Даваажав “Трактор автомашины хөдөлгүүр”, 2008 он, Улаанбаатар хот - А.Хөлгөө, Ж.Пүрэвдорж “Тракторын техникийн байдлыг оношлох ба тохируулах”, 2000 он, Улаанбаатар хот - Н.Ганболд “Хүнд машин механизмын засварчин”, 2012 он, Улаанбаатар хот - Б.Дампил Ц.Өлзийбаатар Г.Энхбаяр “Трактор автомашины шасси”, 2003 он, Улаанбаатар хот
Дүгнэлт:	
Санал, зөвлөмж:	

III СУРГАЛТ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

Суралцагчид тавих шаардлага:¹

- 18-нас хүрсэн байх
- Суралцагчийн хувийн бүрдүүлэх ёстой хамгаалах хэрэгсэл, багаж хэрэгсэл, ажлын болон дүрэмт хувцсыг бэлтгэсэн байх
- Бие даан идэвх санаачилгатай суралцдаг байх
- Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан, эрүүл чийрэг бие бялдартай байх
- Тоо, бичгийн болон харилцааны ур чадвар эзэмшсэн байх
- Багаар ажиллах, хамтран суралцагчидтай жендерийн хэвшмэл ойлголтоор хандахгүй байх, эсрэг хүйсийн хүнтэй харилцах хандлага эерэг байх, хүйсийн ялгаатай байдлыг харгалзах
- Хөдөлмөрийн болон хүнсний аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах болон ажлын хариуцлага, сахилга батыг мөрдөх дадал, хэвшилтэй байх

Багшид тавих шаардлага:²

- Хөдөө аж ахуйн машин механизмын засварын чиглэлээр 2-аас доошгүй жил ажилласан эсвэл ажлын байран дээрх сургалтад хамрагдсан байх
- Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлагыг баримталж ажилладаг байх, суралцагчдад үлгэр жишээч байх
- Хөдөө аж ахуйн машин механизм болон авто инженерийн мэргэжлээр бакалавр түүнээс зэрэгтэй байх
- Насанд хүрэгчдийн болон чадамжид суурилсан сургалтын заах арга зүй болон үнэлгээний арга зүйг эзэмшсэн байх, багшлах эрхтэй байх
- Багшийн ёс зүйг сахин ажиллах, харилцааны өндөр соёлтой байх, бусадтай-бие биенийгээ дэмжсэн харилцаа холбоо тогтоох болон багаар ажиллах ур чадвартай байх.
- Өөрийгөө хөгжүүлэх, ажлын байран дээрээ бие даан хөгжих хүсэл эрмэлзэлтэй байх,
- Нийгмийн түншлэл, ААНБ-тай хамтран ажиллах чадвартай, төгсөгчдийг ажлын байранд зуучлах хүсэл эрмэлзэл, санаачилгатай байх
- Жендерийн сургалтад хамрагдсан, жендерийн үндсэн ойлголт, жендерийн хэвшмэл үзэл, жендерийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлт, хяналт үнэлгээний аргачлалд суралцсан, мэдлэг ойлголттой байх

Сургалтын орчинд тавих шаардлага:³

- Байгальд ээлтэй, хүнд хор хөнөөлгүй орчин, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, түүхий эд материал
- Эмэгтэй, эрэгтэй хүний ариун цэврийн өрөө, хувцас солих өрөө тусдаа байх

1 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээлтэй болон тусгай хэрэгцээт суралцагч байвал онцлог шаардлагыг тусгах

2 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад хичээл заах бол зорилтот мэдлэг, ур чадварыг чадвар эзэмшсэн байх

3 Хэрэв хөгжлийн бэрхшээл болон тусгай хэрэгцээт суралцагчдад сургалтыг зохион байгуулах бол зорилтот орчинг бүрдүүлсэн байх

Сургалтын тоног төхөөрөмжийн багаж хэрэгслийн жагсаалт

Маягт 1

№	Сургалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Техникийн үзүүлэлт, тодорхойлолт
1	Трактор	ш	1	105hp TA1004 100
2	Компрессор	ш	1	940л/мин
3	Дугуйн хий шалгагч	ш	1	Стандарт шаардлага хангасан
4	Тосны шүүр	ш	1	
5	Шүүр тайлагч багаж	ш	1	
6	Агаар шүүгч	ш	1	Хятад тракторын
7	Түлшний шүүр	ш	1	Хятад тракторын
8	Түлхүүр ком	ком	15	8-24мм
9	Торцов ком	ком	15	10-32мм

Сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт

Маягт 2

№	Сургалтын хэрэглэгдэхүүний нэр	Тоо ширхэг
1	Компьютер	1
2	Зурагт	1
3	Проектор	1
4	Тарааж өгөх материал	15
5	Үзүүлэн	15
6	Цахим хичээл	1
7	Биет үзүүлэн	1
8	Техник ашиглалтын паспорт	1
9	Лазер заагуур	1
10	Цахилгааны уртасгагч	1
11	Үнэлгээний хуудас	15

Материал түүхий эдийн жагсаалт

Маягт 3

№	Материалын нэр	Хэмжих нэгж	Тоо ширхэг	Нэг бүрийн үнэ	Нийт үнэ
1	Хөдөлгүүрийн тос	л	4	5000	20000
2	Тос арчих материал	ш	15	3000	45000
3	Мотор угаах шингэн	л	15	9000	135000
5	Хөргөлтийн шингэн	л	40	3500	140000
6	Редукторын тос	л	30	6500	195000
7	Дизель түлш	л	10	3200	32000
Дүн					920,000

IV ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний зорилго:

Чадамжийн нэгжийг эзэмшсэний дараа гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагч тус бүрийг үнэлнэ.

Үнэлгээний зохион байгуулалт:

Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөр дэх гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлно. Үнэлгээг дараах төрлөөр гүйцэтгэнэ.

- Явцын үнэлгээ
- Чадамжийн нэгжийн үнэлгээ
- Төгсөлтийн үнэлгээгээр үнэлнэ.

Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад чадамжийн элемент, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт бүрээр суралцагчийн мэдлэг, ур чадварын ахиц дэвшил, хандлага төлөвшилтийн өөрчлөлтийг тохирох аргаар үнэлнэ.

Төгсөлтийн үнэлгээг хийхдээ чадамжтай (Ч), хараахан чадамж эзэмшээгүй (ХЧЭ) гэдгээр үнэлж үнэлгээний нотолгоог бүрдүүлнэ.

- Чадамжийн элементүүдийн агуулгыг нэгтгэсэн даалгаврыг боловсруулна.
- Даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний аргыг сонгоно.
- Үнэлгээний аргад тохирсон үнэлгээний хэрэгслийг боловсруулж үнэлгээг хийнэ.

Үнэлгээний орчин:

Үнэлгээний орчин, нөхцөл, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материал түүхий эд, бусад шаардлагатай туслах хэрэгслүүдийг урьдчилан бэлтгэсэн байх.

Үнэлгээний аргууд:

Үнэлгээ хийхдээ даалгаврын агуулга хүрээнээс хамаарч үнэлгээний тохирох аргыг сонгоно. (Хэд хэдэн аргыг сонгон ашиглаж болно)

- Бичгээр
- Амаар
- Ажиглалт
- Төсөлт ажил биечлэн гүйцэтгэх
- Судалгаа /case study/
- Мэтгэлцээн, илтгэл
- Дүгнэн хэлэлцэх
- Хичээлийн материалын бүрэн бүтэн байдал

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Мэргэшил: ХАА-н машин механизмдын операторч, засварчин	Чадамжийн нэгжийн код: АТ 7231-20-04-301
Мэргэшлийн түвшин: III	Үнэлгээний төлөвлөгөөний хувилбарын дугаар: 01
Чадамжийн нэгжийн нэр: Техникт хуваарьт үйлчилгээ хийх	

Чадамжийн элементийн нэр	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн нотолгоо	Үнэлгээ хийгдэх орчин	Үнэлгээний арга, хэрэгсэл
ЧЭ1. Моторын тос, тосны шүүр солих	1.1. Тослолтын системийг ажиллуулах 1.2. Хөдөлгүүрийн тос солих 1.3. Тосны шүүр солих	<ul style="list-style-type: none"> - Тракторыг асааж усны температур 60 градус хүртэл халаасан. - Тосны тэвшний боолт тайлж хуучин тосыг тосож авсан. - Тосны шүүрийг тайлж авсан. - Тосны шүүрэнд тос хийж шингээсэн. - Тосны шүүрийг боосон. - Шинэ тос хийсэн. - Тосны түвшнийг шалгасан. 	ХАА-н машины дадлагын газар	Ажиглалтын арга
ЧЭ2. Хөргөлтийн шингэн солих	2.1. Хөргөлтийн системийг ажиллуулах 2.2. Хөргөлтийн шингэнийг солих 2.3. Термостат клапан шалгах	<ul style="list-style-type: none"> - Хөргөх шингэн гоожуулах савыг тоссон - Радиаторын таг тайлж авсан - Радиаторын юүлэх крантыг онгойлгосон - Хуучин шингэн тосож авсан - Юүлэх крантыг хаасан - Хөргөлтийн шингэн хийсэн - Радиаторын тагийг хаасан - Хөргөх шингэний түвшнийг шалгасан 		
ЧЭ3. Редукторын тос солих	3.1. Редукторыг ажиллуулах 3.2. Редукторын тосыг солих 3.3. Редукторыг засварлах	<ul style="list-style-type: none"> - Тракторыг асаан явж тосыг шингэрүүлсэн - Редукторын юүлэгчийн байрлалыг зөв тааруулж зогсоосон - Тос авах сав бэлтгэсэн - Юүлэгчийг тайлсан - Тосыг авсан - Юүлэгчийг тагласан - Тосыг хийж түвшнийг шалгасан 		

<p>ЧЭ4. Түлшний шүүр солих</p>	<p>4.1. Тэжээлийн системийг ажиллуулах 4.2. Түлшний шүүр солих 4.3. Түлш дамжуулах эд ангиудыг засварлах</p>	<p>- Түлшний шүүрийн эргэн тойрныг цэвэрлэсэн - Түлшний шүүрийг тайлсан - Шинэ шүүрийн жийргэвчийг түлшээр тосолж тавьсан - Гараар тултал чангалсан - Түлхүүрээр чангалсан - Түлшийг татуулж, хийг авсан</p>	
<p>ЧЭ5. Агаар шүүгчийг солих</p>	<p>6.1. Агаар оруулах эд ангиудыг оношлох 6.2. Агаар шүүгчийг солих 6.3. Агаар оруулах эд ангиудыг засварлах</p>	<p>- Агаар шүүгчийн тагийг онгойлгосон - Агаар шүүгчийг авсан - Агаар шүүгчийн резин жийргэвчийг цэвэр алчуураар арчиж сайтар цэвэрлэсэн - Резин жийргэвчийг авсан - Шүүх элементийн бохирдлыг угааж цэвэрлэсэн - Бохирдсон тосыг асгаж цэвэрлээд шинэ тос хийсэн - Шүүх элемент, жийргэвчийг буцааж дарааллын дагуу угсарсан - Агаар шүүгчийг байрлуулсан</p>	
<p>ЧЭ6. Дугуйн хий шалгах</p>	<p>6.1. Дугуйг оношлох 6.2. Дугуйн хийн даралтыг шалгах 6.3. Дугуйг солих засварлах</p>	<p>- Техникийг тэгш талбайд байрлуулсан - Дугуйн хошууны тагийг авсан - Хийн хэмжигч байрлуулж даралтыг тодорхойлсон - Хошууны тагийг буцааж боосон</p>	

